

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Nemessándorháza Község Önkormányzata

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	57
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	66
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	72
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	77
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	78
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve(HEP IT).....	80
1. A HEP IT részletei.....	80
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	80
Jövőképünk.....	83
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)</i>	84
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	85
3. Megvalósítás.....	89
3.1 A megvalósítás előkészítése	89
3.2 A megvalósítás folyamata	89
3.3 Monitoring és visszacsatolás	91
3.4 Nyilvánosság	92
3.6 Érvényesülés, módosítás	93
4. Elfogadás módja és dátuma.....	94

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Nemessándorháza Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Nemessándorháza keletkezését az 1180-1220 körüli évekre tehetjük, Törpöny, Szoboszló, Dalaháza, Királyhida faluk voltak a környéken hajdanán.

A tatárjárás idején a portyázó, fosztogató tatárok elől a közeli erdős völgybe menekültek, mivel hatalmas erdőségek fedték a falu területét, ennek emlékét őrzik olyan dűlőnevek, mint Vágás, Nagyírtás, Kétbükköz, Hosszifenyő, Erdőhát. Adott volt az ívóvíz a források lévén, legelő az állatoknak és remek búvóhely az embereknek.

Sándor nevezetű földbirtokosé volt a terület, a falu emiatt kapta a Sándorháza nevet.

Írásos dokumentum 1333-ban Sándorháza plébániájaként említi a szentlászlói kistemplomot (a jelenlegi templom keleti hátsó feléhez kapcsolódó épületet). Az 1390-es években Sándorházi Miklós fia, László volt a vármegye alispánja, 1397. május 24-ről fennmaradt egy okirat, mely arról tanúskodik, hogy őseinknek jócskán a falu határain túlnyúló tevékenysége, érdekeltsége volt. Sándorházáról egy Mátyás Király által 1473-ban kiadott dokumentum tesz említést. Két nemes, Illés és László egy 1478-ból fennmaradt okirat alapján Pacsán elterelte a medréről az Unka folyót, feltehetően mivel azon valamilyen létesítményt építettek, tény az, hogy azon a folyón egészen a török időkig malaom és halastó is működött. 1512-ben Sándor László a vármegye esküdtje volt a megyei közgyűlésen.

A falu lakói által adományozott olyan helymegjelölések, mint pl. „Lándzsás”, „Csapás”, „Várhegy”, „Vérmező”, „Herceggypü”, „Tekints”, „Átjáró”, „Vörös” arra utal, hogy katonai tevékenység folyt. Anemesi rangot II. Lajos király adományozta a településnek hűségéért, a koronának tett szolgálataért.

II. Miksa Habsburg császár 1562-ben Bécsben kelt oklevele úgy fogalmaz, hogy miután több főúr és főpapa kérésére megvizsgálta a Sándorháziak érdemeit, elismeréseként a környéken lévő birtokokat is nekik ajándékozta. Mindez két dolgot bizonyít: egyrészt őseink igen magas körökben

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

mozogtak, tehát benne voltak a történelemben. Másrészt érdemeik nemcsak közigazgatási, peres ügyekre terjedtek ki, hanem vérrel szerzett katonai érdemeik is voltak.

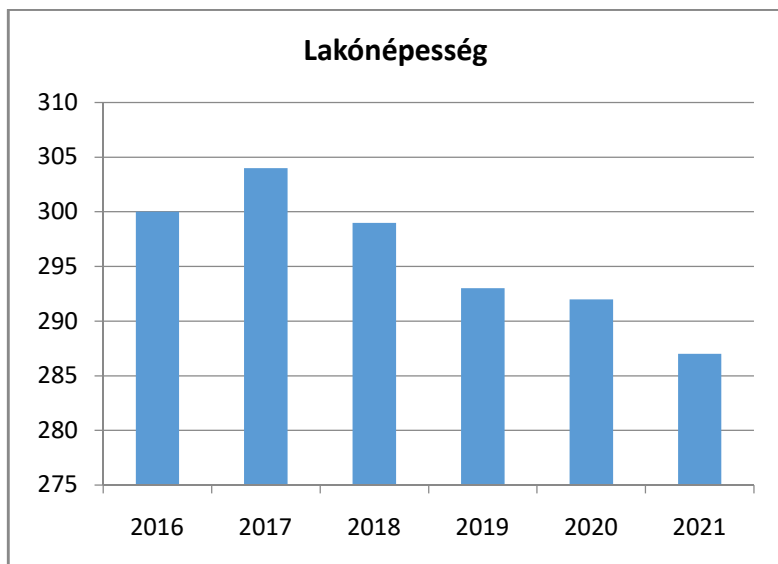
- Az erdőkkel és dombokkal körülölelt falu gyönyörű zalai környezetben, egy völgyben terül el. Természeti kincsei az erdős-ligetes dombokon nyíló ciklámen, a gyönyörű tölgyerdők, bükkösök, a kistörpönyi hegyi gesztenyés, a Lándzsás patak varázslatos völgyében meghúzódó apró szigetekkel.

A hegyi patakokat tápláló források, melyek átlátszó tiszta vízzel látják el az itatókat, és végül a szévíz völgyében meghúzódó folyóban kötnek ki.

A sándorházi dombok között csörgedező friss tisztavízű patakok, mint a két bükközi, a kismáli hegyi, bótékaljai és sőjtősarki.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	300	bázis év
2017	304	101,33%
2018	299	98,36%
2019	293	97,99%
2020	292	99,66%
2021	287	98,29%

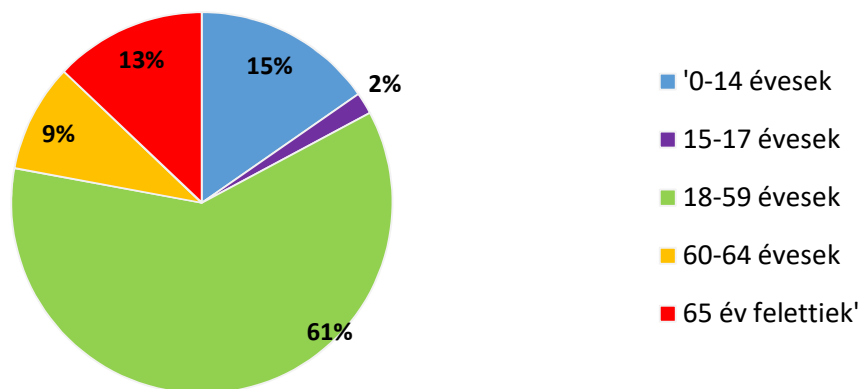
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

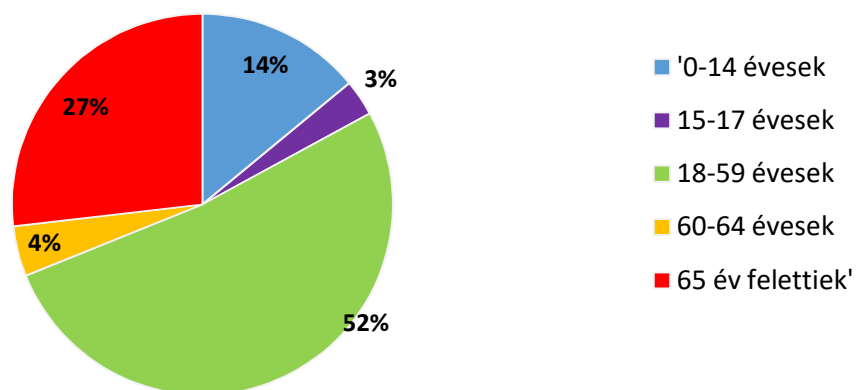
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	163	164	327	49,85%	50,15%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			8	2,45%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	25	23	48	7,65%	7,03%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	3	5	8	0,92%	1,53%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	99	85	184	30,28%	25,99%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	15	7	22	4,59%	2,14%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	21	44	65	6,42%	13,46%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

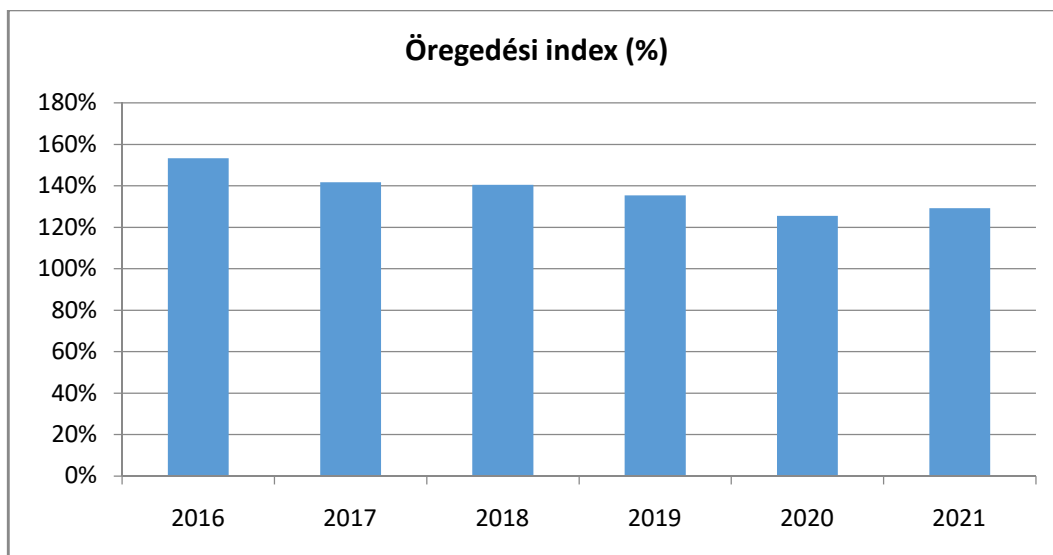

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	69	45	153,33%
2017	68	48	141,67%
2018	66	47	140,43%
2019	65	48	135,42%
2020	59	47	125,53%
2021	62	48	129,17%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

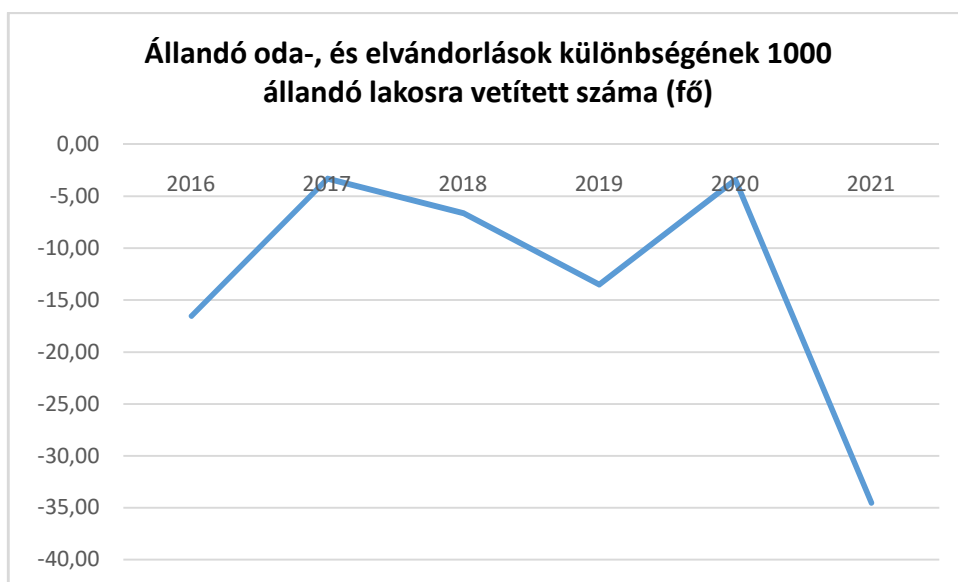
Az állandó népességen belül a 65 év feletti korosztályban fordul meg a férfi/nő arány. Látható, hogy a 65 év feletti korosztályban már markáns a különbség, az egyedülálló nők száma folyamatosan emelkedik, amelynek a következménye, hogy egyre több lesz, az elmagányosodott időskorú ember.

A fenti táblázat a község öregedési indexét mutatja. Az *öregedési index* azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira hány 65 éven felüli fő jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százszal. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település elöregedő. A kétféle helyzet legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy míg a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Természetesen ez az index – ugyanúgy mint a többi – egyéb összefüggésben is vizsgálendő. Vagyis például a gyerekek alacsony számossága nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor például, ha szüleik alacsony jövedelműek.

A táblázat adataiból jól látható, hogy a település folyamatos elöregedése megfigyelhető, de összességében a 2012. évtől folyamatos növekedés tapasztalható a két korcsoporti arányokat nézve.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-16,53
2017	-3,31
2018	-6,63
2019	-13,51
2020	-3,42
2021	-34,54

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti ábra a belföldi vándorlás egyenlegét mutatja. A belföldi vándorlásokat úgy tudjuk kiszámolni, hogy az odavándorlásból kivonjuk az elvándorlást. Ez az adat az adott település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. Az ábrából látható, hogy az elmúlt években a belföldi vándorlás egyenlege negatív.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-13,22
2017	6,62
2018	-6,63
2019	-6,76
2020	-20,51
2021	3,45

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti adatokból látható, hogy 2021-től a természetes szaporodás egyenlege pozitív tendenciát mutat.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség biztosítása tág értelemben két eltérő, de egymással szorosan összefüggő, egymásra épülő elvárást fogalmaz meg. Egyrészt az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését, a hátrányos megkülönböztetés (diszkrimináció) tilalmát jelenti, másrészt olyan esélyegyenlőségi politikák kialakítását és végrehajtását, amelyek a hátrányos helyzetű állampolgárok életkörülményeinek javítását segítik elő különböző területeken. Önkormányzatunk működése során az esélyegyenlőség megvalósítását - az EU elvárásoknak megfelelően - horizontális elvként kell meghatározni, melynek át kell hatnia az Önkormányzat valamennyi tevékenységét: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását, és a helyi szintű közpolitikák alakítását egyaránt.

Nemessándorháza Község Önkormányzata és szervei tudatában vannak annak, hogy munkáltatóként, intézményfenntartóként, közvetlen szolgáltatóként, pályázóként és a közpolitikák alakítójaként is kötelesek megtartani valamennyi jogviszonyukban és eljárásukban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben (Ebkvtv.) meghatározott egyenlő bánásmód követelményét.

Alapelveink, értékeink

- Nemessándorháza Község Önkormányzata elkötelezett az egyenlő esélyek biztosítása iránt, minden polgára számára lehetővé kívánja tenni, hogy megkülönböztetés nélkül dolgozhassanak, tanulhassanak és élhessenek a településen, és lehetőségeihez mérten megtesz mindent annak érdekében, hogy megakadályozza bárki áldozattá válását.
- Nemessándorháza Község Önkormányzata döntéseiken keresztül is kifejezi elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén..
- A jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl az önkormányzat a társszervekkel, társulásaival, civil szerveződéseivel, egyházakkal, önszerveződő közösségeivel, egyesületeivel és alapítványaival együttműködve közösen (gyakorta azok anyagi támogatása mellett) törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.
- Az Önkormányzat és intézményei maradéktalanul betartják az egyenlő bánásmódra vonatkozó uniós és hazai jogszabályokat, a megkülönböztetés elleni küzdelemben vezető szerepet vállalnak, és felhasználva helyzetüket és a befolyásukat, segítenek leküzdeni a diszkriminatív akadályokat, ahol csak lehetséges.
- Az Önkormányzat és intézményei ösztönözik a hátrányos helyzetű csoportokat és egyéneket, hogy vegyenek részt a közösség életében.
- A települési esélyegyenlőségi politikájukat minél szélesebb körben megismertetik a helyi munkáltatókkal, munkavállalókkal, a helyi polgárokkal és a partner szervezetekkel.
- Az Önkormányzat és intézményei arra törekednek, hogy akadálymentesített kommunikációs rendszereket használhassanak a szolgáltatásaikat igénybevevők.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nemessándorháza település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A Program célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely az állam, az önkormányzatok és ezek intézményei, a civil szervezetek és magánszemélyek feladata.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség nem csupán követelmény, hanem az önkormányzatok hosszú távú érdeke is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges, vagy fogyatékossgal élő, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség.

A Programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül Nemessándorháza Község Önkormányzatának célja, hogy Nemessándorháza olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen, vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

A program egyes, hátrányos helyzetű csoportok feltárását, valamint esélyegyenlőségének előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz, így különösen:

- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzése, megszüntetése;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása;
- munkaerőpiaci, tevékenységi szegregáció visszaszorítása;
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítása;
- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott, vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítése a döntéshozatalban, ill. a közügyek irányításában.

A Program a vonatkozó jogszabályi előírásokra, és az Európai Unió ajánlásaira tekintettel készült. Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze Nemessándorháza község problémáit, lehetőségeit.

Az elemzés öt területre koncentrálnak:

- lakhatás,
- foglalkoztatás,
- egészségügy,
- oktatás,
- szociális- és közszolgáltatások

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

AHEPhelyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

AHEP IT célja

Célunka helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrételmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózáspolitikai alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózáspolitikai fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózáspolitikai helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózáspolitikai tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében. A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
- Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- Köznevelés-fejlesztési terv2 – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)
- Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el. □

- Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.
- Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.
- Az önkormányzat közfoglalkoztatási terve saját területére vonatkozólag határozza meg a helyi foglalkoztatás keretein belül az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.
- A mozgáskorlátozottak, idősek és kisgyerekesek érdekeit figyelembevevő kiemelt horizontális szempont az akadálymentesség.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Nemessándorháza Község Önkormányzata a Pacsai Közép-Zalai Szociális és Gyermekjóléti Központ útján látja el az alábbi feladatokat:

- a házi segítségnyújtást és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást
- a családsegítést,
- a gyermekjóléti szolgáltatást

Az Mötv. 157. § a) pontja 2013. január 1-jei hatállyal a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvényt hatályon kívül helyezte. Az Mötv. 146. §. (1) bekezdése alapján az e törvény hatálybalépése előtt kötött önkormányzati társulási megállapodásokat a képviselőtestületek felülvizsgálták és e törvény rendelkezéseinek megfelelően módosították e törvény hatálybalépését követő hat hónapon belül.

A védőnői feladatok ellátását a Búcsúszentlászlóval, Nemeshetéssel és Nemesszentandrással közösen foglalkoztatott védőnő biztosítja

Az óvodai feladatok ellátásról Búcsúszentlászló Község Önkormányzatával kötött feladat-ellátási szerződés útján gondoskodik Önkormányzatunk.

A település hosszú távú jövőképe a nyitottság és dinamizmus: az értékőrzés és a megújulás.

- Fenntartható településfejlesztés a funkciók harmóniájában.
- A település, mint az élhető, értékőrző és innovatív nagyvárosi környezet
- Példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása

Az ágazati stratégiákat átszövő, a mozgáskorlátozottak, idősek és kisgyermekesek érdekeit figyelembevevő kiemelt horizontális szempont az akadálymentesség. Az egyes programok, koncepciók a középtávú stratégiából kiindulva saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

Az étkeztetést Önkormányzatunk önállóan látja 2022. július 1-jétől.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

A folyamatok áttekintése érdekében az adatok jellemzően 5 éves időtartamot mutatnak be és kizárólag Nemessándorháza községre vonatkoznak.

A következő fejezetekben ezekre az adatokra támaszkodva végeztük el a részletes elemzést.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan alétminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kizrészen az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozásikörülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

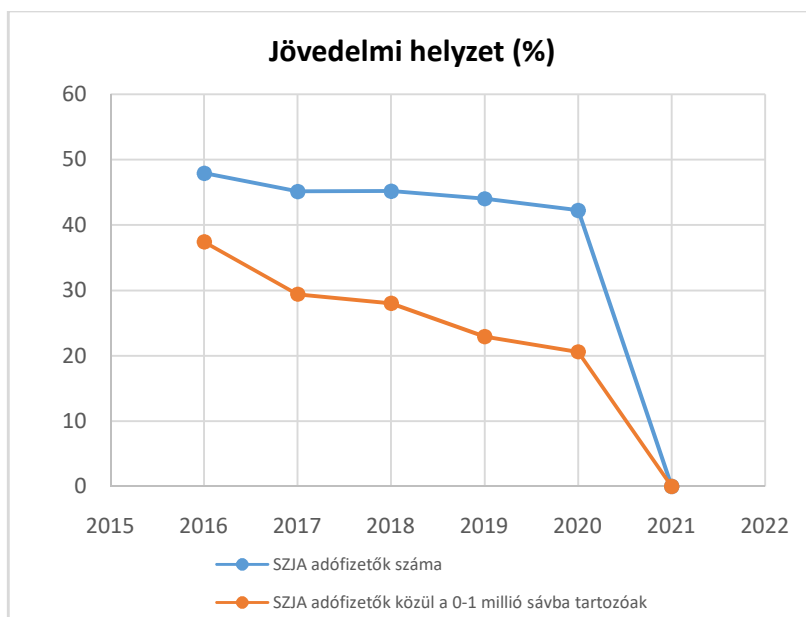
A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	47,94	37,42
2017	45,13	29,41
2018	45,18	28,00
2019	44,04	22,92
2020	42,24	20,59
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvénybe meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,

c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,

d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéseihez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §

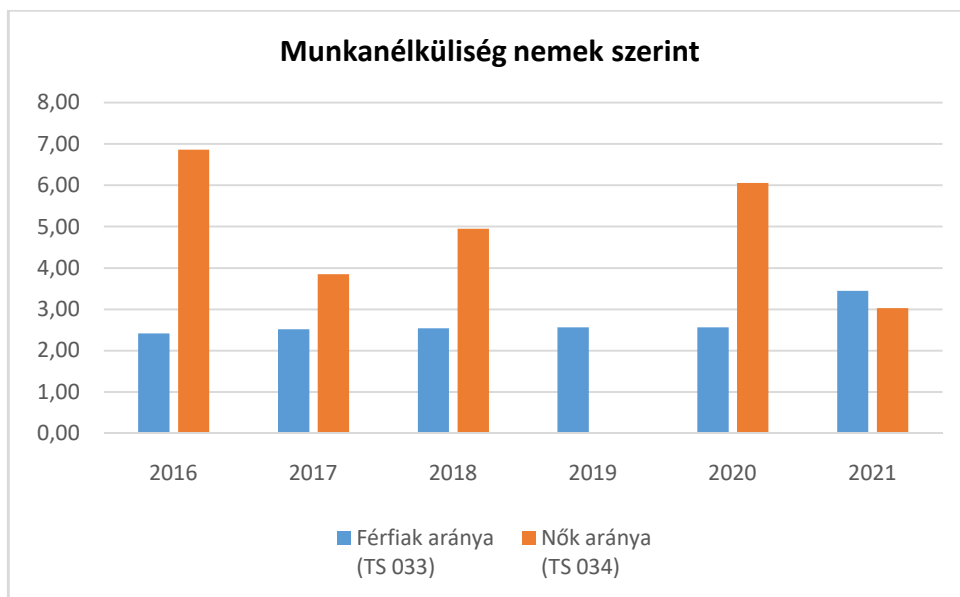
Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

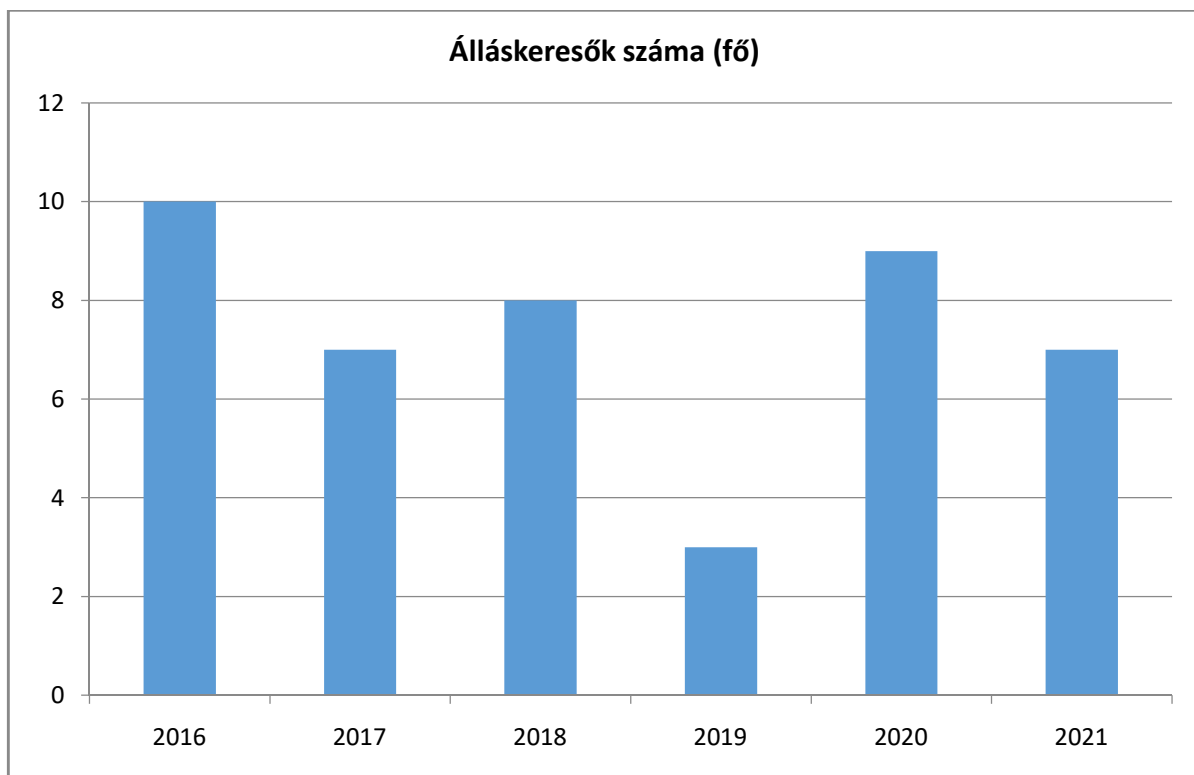
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	2,42	6,86	4,64%
2017	2,52	3,85	3,19%
2018	2,54	4,95	3,75%
2019	2,56	0,00	1,28%
2020	2,56	6,06	4,31%
2021	3,45	3,03	3,24%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	10	7	8	3	9	7
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	10,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	3,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	30,00%	14,29%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	3,00	3,00	1,00	2,00	0,00
	%	10,00%	42,86%	37,50%	33,33%	22,22%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
	%	0,00%	14,29%	12,50%	33,33%	11,11%	14,29%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	2,00	1,00	2,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	25,00%	33,33%	22,22%	14,29%
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	1,00	1,00	0,00	1,00	0,00
	%	30,00%	14,29%	12,50%	0,00%	11,11%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00	3,00
	%	10,00%	0,00%	12,50%	0,00%	11,11%	42,86%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	11,11%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	14,29%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	1,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	10,00%	14,29%	0,00%	0,00%	11,11%	14,29%

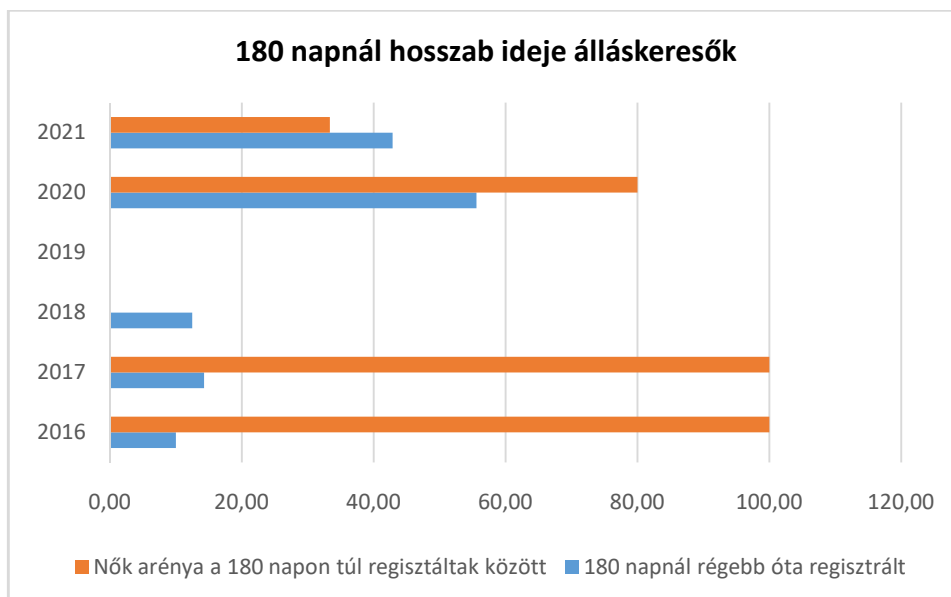
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	10,00	100,00
2017	14,29	100,00
2018	12,50	0,00
2019	0,00	n.a.
2020	55,56	80,00
2021	42,86	33,33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

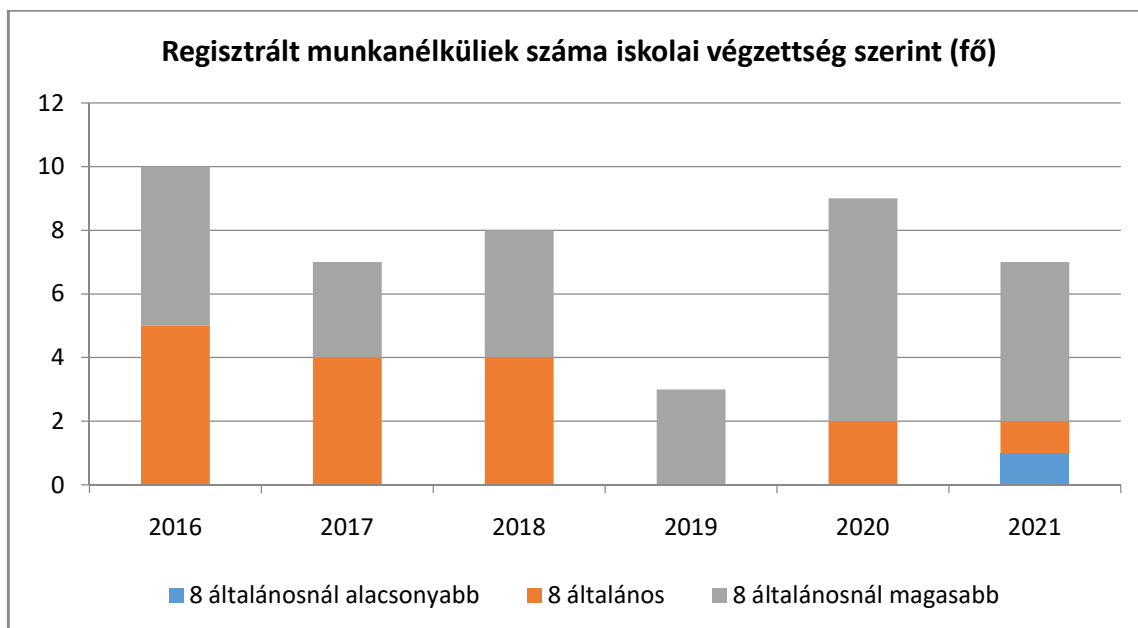

A vizsgált időszakban folyamatosan csökkent, stagnált a nyilvántartott álláskeresők száma.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	10	0	0,00%	5	50,00%	5	50,00%
2017	7	0	0,00%	4	57,14%	3	42,86%
2018	8	0	0,00%	4	50,00%	4	50,00%
2019	3	0	0,00%	0	0,00%	3	100,00%
2020	9	0	0,00%	2	22,22%	7	77,78%
2021	7	1	14,29%	1	14,29%	5	71,43%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatból megállapítható, hogy a regisztrált munkanélküliek esetében egyre több a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségű.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A megújuló, átalakuló közfoglalkoztatási program, a Nemzeti Közfoglalkoztatási Program célja, hogy növelje az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatását, fokozza az álláskeresési aktivitást, valamint elősegítse a versenyszférába, az elsődleges munkaerőpiacra történő visszatérést (belépést).

Az önkormányzatok által történő hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás a helyben felmerülő, közfeladattal, a helyi közösség érdekeivel, a helyi közösség számára fontos szolgáltatások nyújtásával összefüggő munkaigények kielégítését segíti. Ebben a támogatási formában nyílik igazán lehetőség az értékteremtő, szakképzettséget is igénylő munkák elvégzésére, ezért itt napi 6-8 órás munkaidővel történt a foglalkoztatás.

A közfoglalkoztatási programok alapvető célja, hogy egyfelől lehetőséget teremtsenek a tartós munkanélkülieknek, a munkaerőpiacról régóta kiszorultaknak arra, hogy - munkaképességük megőrzése, esetleges javítása révén – visszatérjenek az elsődleges munkaerőpiacra, másrészt a szociális ellátásnál magasabb jövedelmet biztosítson a rászorultaknak addig is, amíg az első cél be nem következik. Kiemelt cél még a feketén végzett munka, tágabb értelemben a „feketegazdaság” visszaszorítása a rendezett munkaügyi kapcsolatok, foglalkoztatás megteremtése révén. Emellett természetesen léteznek egyéb kimondott vagy látens célok is (a segéllyel visszaélők kiszűrése, a közfoglalkoztatottak tesztelése a munkára való alkalmasság szempontjából, az önkormányzatok forráshiányának mérséklése stb.)

A közmunkások feladatai közé legnagyobb részben kommunális, környezetvédelmi célú tevékenységek ellátása. A férfi és női közmunkások által ellátott feladatok szerkezete értelemszerűen különbözik egymástól. A férfiak által leggyakrabban végzett munkák köre az alábbi: köztisztasági, közterület-gondozási feladatok, parlagfűmentesítés, vízelvezető árkok fenntartása.

A nők esetében a takarítás a leggyakrabban ellátott feladat. Ezt követik a köztisztasági munkák, a parlagfűmentesítés.

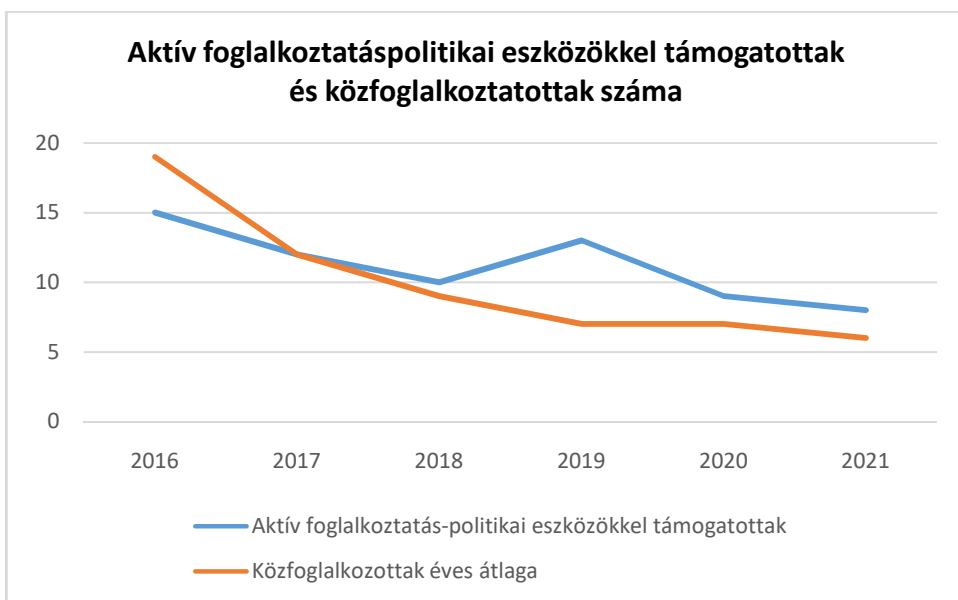
Az Önkormányzat a köz(célú)foglalkoztatásra a Munkaügyi Központ által biztosított keretösszeget évek óta teljes mértékben kihasználta. A foglalkoztatás időtartama jellemzően 3-4 hónap volt napi 6 órában dolgozhattak. Külön közfoglalkoztatás-szervező nem volt, a polgármester,

alpolgármester illetve az egyik képviselő irányításával végezték a munkát. Jellemzően közterület-gondozási, parkosítási, hó-eltakarítási vagy intézményi kisegítő tevékenységet végeztek. 2011 szeptemberétől bevezetésre került a közfoglalkoztatási minimálbér – a közfoglalkoztatottak a 6 órás minimálbér összegéért dolgoztak.

Nagyobb létszámú helyi munkaerőt foglalkoztató vállalkozás községünkben a Delforg Kft. A mezőgazdasági vállalkozások családi gazdálkodóként működnek, a vállalkozások jelentős része egyéni vállalkozó-ként működik.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	15	19
2017	12	12
2018	10	9
2019	13	7
2020	9	7
2021	8	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Egyre kevesebb a közfoglalkoztatott a településen, mivel az alacsony iskolai végzettségűek egyre könnyebben el tudnak helyezkedni, míg a magasabb iskolai végzettségűek nem pályáznak a közfoglalkoztatott állásra.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

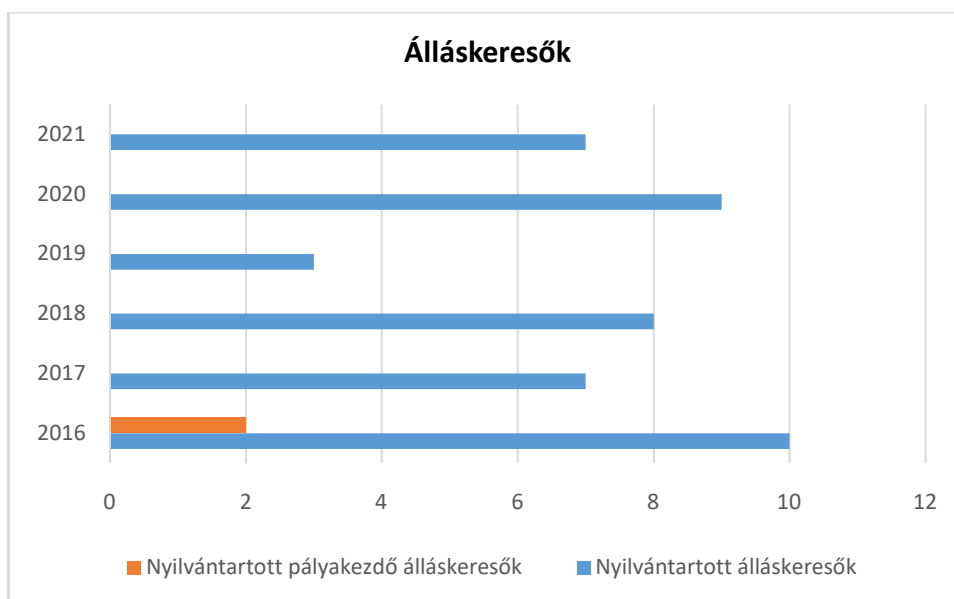
Községünk a megyeszékhely közelségében fekszik, közúton való távolsága 20 km. Jellemzően autóbusszal közlekednek az emberek. A legközelebbi vasúti megállóhely Búcsúszentlászlón van, de az emberek a vasutat szinte egyáltalán nem használják. Autóbusszal 20 perc alatt, rövidebb úton megközelíthető, mint vonattal. Így a munkavégzés helyeként elsősorban Zalaegerszeg merül fel. Bár a nemessándorháziak hátrányban vannak a zalaegerszegi lakosokkal szemben, mert a távolsági buszbérlet költségét ki kell fizetni.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A vizsgált időszakban ilyen jellegű program a településen nem volt, legközelebb a megyeszékhelyen, Zalaegerszegen tudnak ilyen jellegű programokban részt venni.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	10	2
2017	7	0
2018	8	0
2019	3	0
2020	9	0
2021	7	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A vizsgált időszakban ilyen jellegű program a településen nem volt, legközelebb a megyeszékhelyen, Zalaegerszegen tudnak ilyen jellegű programokban részt venni. A munkaügyi központ számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat és intézményei által foglalkoztatott személyek között vélhetőleg vannak olyanok, akik roma származásúak, azonban erről nyilatkozatok nem állnak rendelkezésre.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Adat, információ nem áll rendelkezésre.

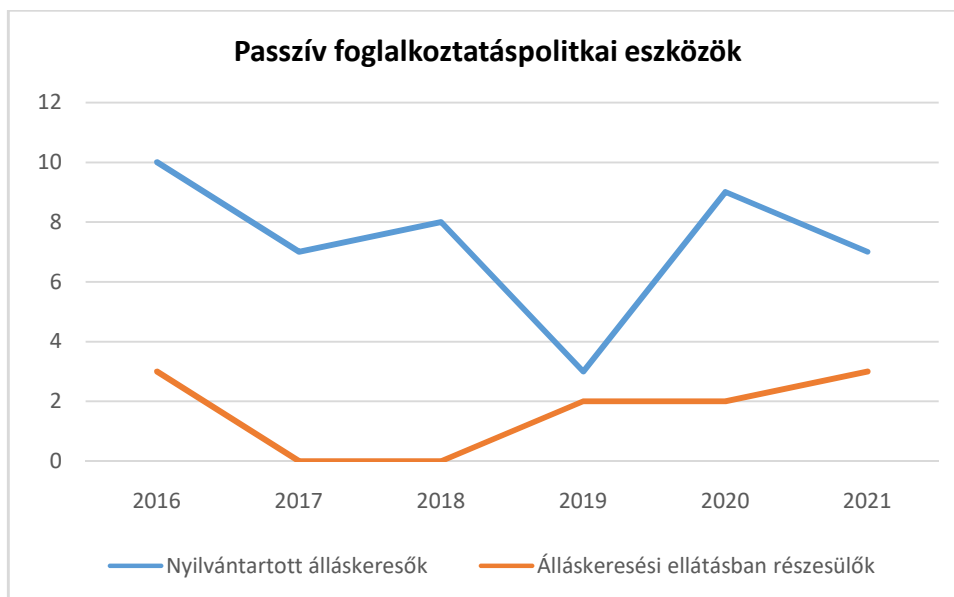
i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésére az Önkormányzat folyamatosan próbál lehetőségeket találni, igény lenne rá, pályázati forrásra van hozzá szükség.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	10	5,38%	3	30,00%
2017	7	3,72%	0	0,00%
2018	8	4,30%	0	0,00%
2019	3	1,67%	2	66,67%
2020	9	4,84%	2	22,22%
2021	7	3,95%	3	42,86%

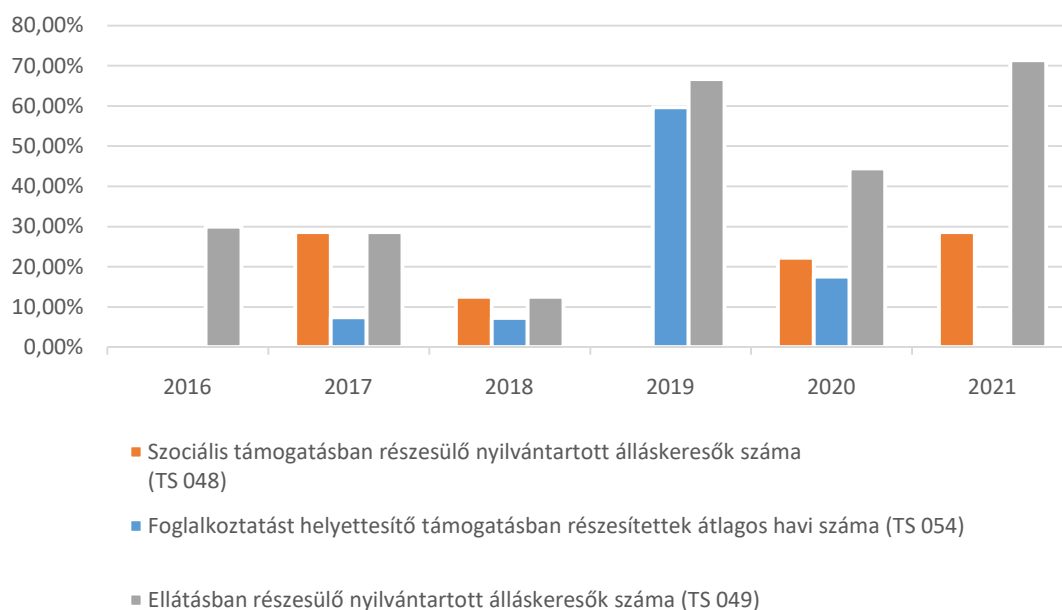
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	0	0,00%	n.a.	-	3	30,00%
2017	2	28,57%	1	7,43%	2	28,57%
2018	1	12,50%	1	7,25%	1	12,50%
2019	0	0,00%	2	59,67%	2	66,67%
2020	2	22,22%	2	17,56%	4	44,44%
2021	2	28,57%	n.a.	-	5	71,43%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

**Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a
15-64 év közötti népesség arányában II. (%)**

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH, Önkormányzati adatok

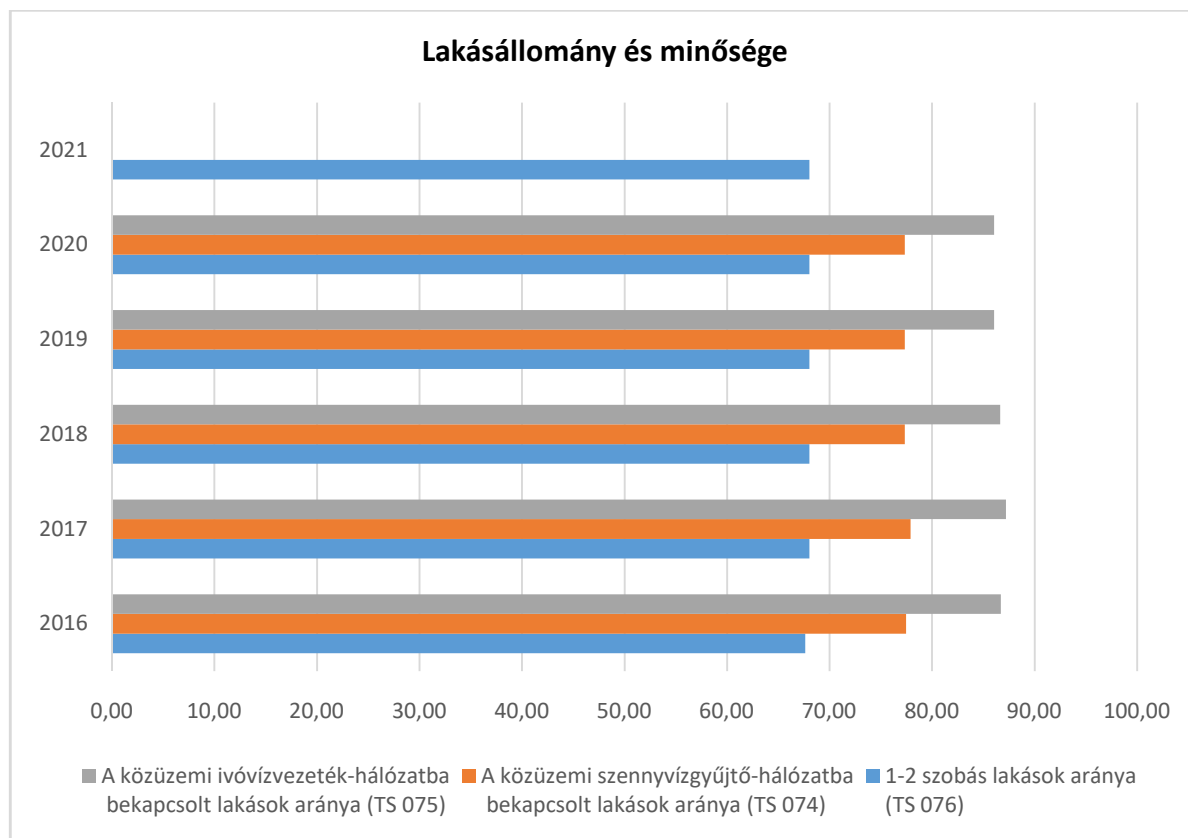

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	173	0	0,00	67,63	77,46	86,71
2017	172	0	0,00	68,02	77,91	87,21
2018	172	0	0,00	68,02	77,33	86,63
2019	172	0	0,00	68,02	77,33	86,05
2020	172	0	0,00	68,02	77,33	86,05
2021	172	0	0,00	68,02	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A lakásállomány összességében azonos szintet mutat.

a) bérlakás-állomány

Nemessándorházán az Önkormányzat bérlakás-állománnyal nem rendelkezik.

b) szociális lakhatás

Szociális alapon bérbe adható lakások sincsenek a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

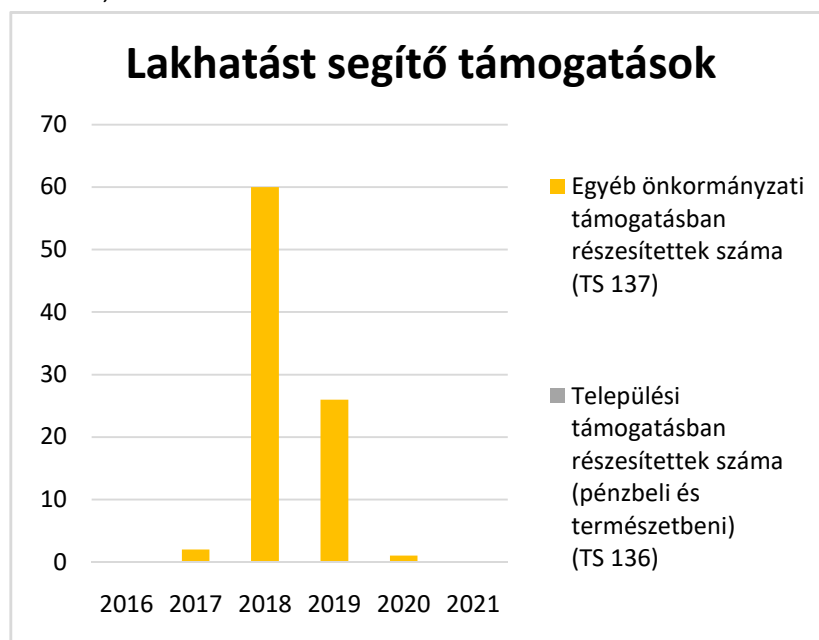
Egyéb lakáscéljára használt nem lakáscélú ingatlanja nincs az Önkormányzatnak.

e) lakhatást segítő támogatások

Helyi rendeletben szabályozott a lakhatási támogatás.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	2
2018	n.a.	60
2019	n.a.	26
2020	n.a.	1
2021	n.a.	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

A táblázatból jól látszik, hogy a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma jelentősen csökkent 2019-től kezdve, a mely a támogatáshoz való hozzájutás jövedelemhatárával, a magas foglalkoztatással is magyarázható.

f) eladósodottság

Komoly problémát jelent napjainkban az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű idős, vagy több gyermekes családok esetében.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünk jellemzően belterületi település, a lakások lakóövezetben helyezkednek el.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünk Zala megye egyik legszebb, legrendezettebb települése. Az egységes településkép mutatja, hogy nem alakultak ki településünkön szegregátumok, a lakások belterületen épültek, külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nincsenek. Mindenkinek egyformán biztosított a közszolgáltatásokhoz, a közműszolgáltatásokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez való hozzáférés.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településünkön élő állampolgárok a közszolgáltatások többségét Búcsúszentlászlón eléri. Az egészségügyi ellátás biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- ✓ Háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás. A házi orvos hetente egyszer Nemessándorházán is rendel.
- ✓ fogorvosi ellátás
- ✓ védőnői ellátás.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi joron: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	8	1,00
2018	0	0	0	0	8	0,78
2019	0	0	0	0	8	1,00
2020	0	0	0	0	7	1,00
2021	0	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A község egészségügyi ellátása jó színvonalú. Az egészségügyi alapellátást egy vegyes körzetű házi orvos gondoskodik. és egy fogszakorvos biztosítja. A búcsúszentlászlói Egészségházban működik a védőnői szolgálat is.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Ezek a programok jobbára Zalaegerszegen érhetők el., azonban az Egészségház ad helyet az alkalmanként végzett szűrővizsgálatoknak, mint látásvizsgálat, vérnyomás- vércukor mérés, csontritkulás, méhnyakrák szűrés stb. Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos végzi az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik a szűrővizsgálaton.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Ezek az ellátások Zalaegerszegen érhetők el.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az egészséges táplálkozás alapelveinek megismertetése és kisgyermek kortól kezdődő követése, az ehhez szükséges élelmiszerek elérhetőségének biztosítása, valamint az egészséges táplálkozásra nevelés az étkeztetők, a pedagógusok, a szülők, valamint a táplálkozás-egészségügyi szakemberek együttműködésével valósulhat meg.

A kormány 2013. évben 50%-kal, évi 68 ezerről 102 ezerre emelte meg azt az állami támogatást, amelyet biztosít gyermekeknek az ingyenes étkeztetésre. Így lehetőség nyílik arra, hogy

egészségesebb ételeket kapjanak a diákok. A jelentősen megemelt normatíva ellenére is az önkormányzatra nagy terhet ró az óvodások, iskolások ingyenes étkeztetése. Néhány szülő fizet térítési díjat, amely azonban jelentősen elmarad a bekerülési költségtől, valamint az iskolai tanulók kedvezményes étkeztetésének finanszírozása, illetve a tényleges bekerülési költség és rezszi költség különbözete. Ez utóbbi az élelmiszerárak emelkedése miatt szintén növekvő tendenciát mutat.

Az egészséges táplálkozásra pedig nagy szüksége van a fejlődő szervezetnek, hiszen krónikus betegségeket előzhetünk meg a megfelelő étrenddel. Összhangban van a kormányzati célkitűzéssel a településünkön pályázati támogatásból megvalósult helyi Konyha felújítása.

A legutóbbi felmérés szerint ugyanis a menzai ételekben túl sok szénhidrát és só van, ellenben kevés a zöldség és a gyümölcs. Probléma az is, hogy a legtöbb étkeztető nem veszi figyelembe az életkori sajátosságokat.

A közétkeztetést az idősek, betegek és rászorultak részére és az óvodások, valamint az iskolások részére a Búcsúszentlászlói Napközi Otthonos Óvoda Konyha telephelyén működtetett főzőkonyha biztosítja az étkeztetést.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat sportpálya fenntartásával látja el a sporthoz kötődő közfeladatait.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a pacsai székhelyű Közép-Zalai Szociális és Gyermekjóléti Központ biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. A szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

A falugondnoki szolgálat aktívan közreműködik a község rászorultjainak szociális ellátásában: közreműködik a szociális étkeztetésben, a házi segítségnyújtásban, a családsegítésben.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Településünkön kevés az érintett fiatal, valamint ők is Zalaegerszegre járnak középiskolába, így ez a szolgáltatás elérhető a város iskoláiban. Ugyanakkor már az általános iskolában előadásokat tart a témában az iskolai védőnő.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Településünkön a hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor: nem jellemző. Önkormányzatunk arra törekszik, hogy minden személy segítségére legyen, aki arra rászorul, aki támogatást kér.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Önkormányzatunk juttatásokkal és szolgáltatásokkal igyekszik segíteni az arra rászorultakat, ez az egyik elsődleges célunk. Minden törekvés (pályázatok írása, szűrővizsgálatok szervezése) arra

irányul, hogy megkönnyítsük a település lakosainak életét, elérhetővé tegyük az esetleges vizsgálatokat, amelyek csak pl. városokban érhetőek el, így időt és költséget spórolva részükre. Az Önkormányzat 2022. július 1-től látja el a településen a szociális étkeztetést az Óvoda Konyháján. Átlagosan 11 fő veszi igénybe a szolgáltatást, kedvezményes térítési díjjal.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A képviselő-testület az önálló önkormányzatiság megszületésekor célul tűzte ki az elvándorlás csökkentését, a települési hátrányok mérséklését, az életfeltételek javítását. Ezt a problémát részben a település értékeinek, hagyományainak feltárásával és megismertetésével, szabadidő kulturált eltöltésének biztosításával, közösségi rendezvények tartásával próbálta megoldani. Az elmúlt években egyre inkább tudatosult, hogy a felelős gondolkodású helyi vezetésnek kötelessége útmutatást és segítséget nyújtani, hogy a közösség visszataláljon a gyökereihez: ápolni kell a hagyományokat, elevenné tenni múltunk örökségét. A fiatalokkal és az újonnan beköltöző lakosokkal meg kell ismertetni községünk múltját, be kell vonni őket jelenünkbe, s a

jövőt is együtt kell alakítani. A tősgyökeres, idősebb generáció emlékeit fel kell éleszteni, a múlt felelevenítésére adott biztatással pedig ösztönözni őket egy aktívabb közösségi életre, ahol átadhatják tudásukat, tapasztalataikat. A képviselő-testület mindig is kiemelt gondot fordított arra, hogy az állampolgárokat bevonja a község társadalmi életébe, a településfejlesztési programok előkészítésébe.

Rendezvényeink:

Az Önkormányzat célja Nemessándorháza lakóinak kulturális, sport és szabadidőprogramok szervezése, nemzeti és helyi jelentőségű ünnepi műsorok rendezése, hagyományok felelevenítése, az oktatás és a nevelés támogatása. Ezen tevékenysége keretében rendezi a község közösségi rendezvényeit.

Az alábbi közösségi szabadidős és közművelődési programokat szerveztük az elmúlt évben - egyedi alkalommal vagy rendszeresen:

1. Magyar Kultúra napja
2. Húsvéti előkészületek
3. Anyák napi rendezvény;
4. Augusztus 20-i rendezvény
5. Adventi koszorúkötés
6. Karácsonyi műsor – betlehemezés
7. Idősek napi ünnepség
8. Autóbuszos kirándulás
9. Csoportos színházlátogatás Zalaegerszegen

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	162	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A vizsgált időszakban nem fordult elő a településen a romákat ért, feltételezhetően rasszista indítékú támadás, inzultus. A romák és nem romák között erőszakba torkolló konfliktus sem volt. Az önkormányzat kommunikációjában tudatosan fellép a helyi társadalom esetleges előítéletességével, cigányellenességével szemben.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az önkéntesség kiváló eszköz a negatív társadalmi jelenségek visszaszorítására, a szegénység, a kirekesztettség elleni küzdelem előmozdítására, a társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok esélyeinek növelésére. A tevékenység megvalósulhat non-profit, civil szervezet, vagy állami intézmény-, ritkább esetben for-profit szervezet (cégek, vállalkozások) keretein belül. Az önkéntes munkavégzés még nem terjedt el községünkben. Ami az adományozást illeti, önkormányzatunk hosszú évek óta együttműködik a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal.

Helyi rendelet alapján a leginkább rászorultakat támogatja, s tartós élelmiszereket (száraz tésztát, lisztet, cukrot stb) oszt szét a község rászorultjai között – előnyben részesítve a gyermeket nevelő családokat, a létminimum alatt élőket és a kisnyugdíjasokat.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Községünkben nem élnek nemzetiségek.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Településünkön polgárőr szervezet működik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Községünkben nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi és környékbeli foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek részére megfelelő munkaerő-piaci képzések szervezése.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Ösztöndíj alapítása a munkavállalás megkönnyítése érdekében – vállalkozóvá válás ösztönzése.
A polgárok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak.	Az egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul.

Ezen fejezet elején a legfontosabb fogalmakat és ezek definícióit foglaljuk össze.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembé veszi.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családbafogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek,
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek. A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,
5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy

7. olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll

pénzbeli támogatást folyósít. A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a gyámhatósági eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

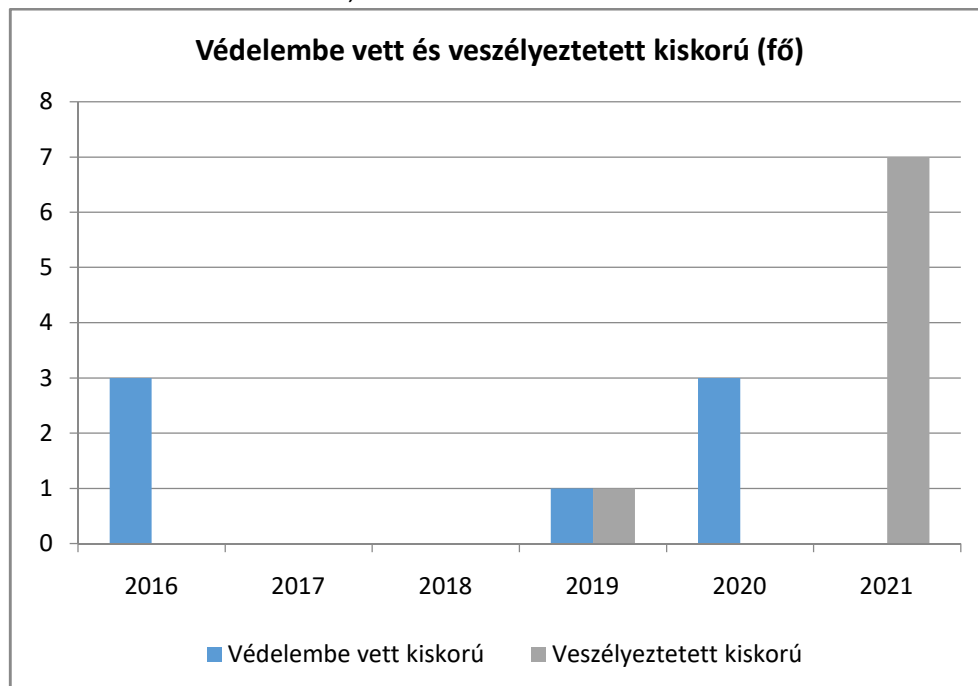
4.1. számú táblázat - Gyermekek népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	163	164	327	49,85%	50,15%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			8	2,45%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	25	23	48	7,65%	7,03%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	3	5	8	0,92%	1,53%

Forrás: TelR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	3	n.a.
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	1	1
2020	3	0
2021	0	7

Forrás: TelR, KSH Tstar

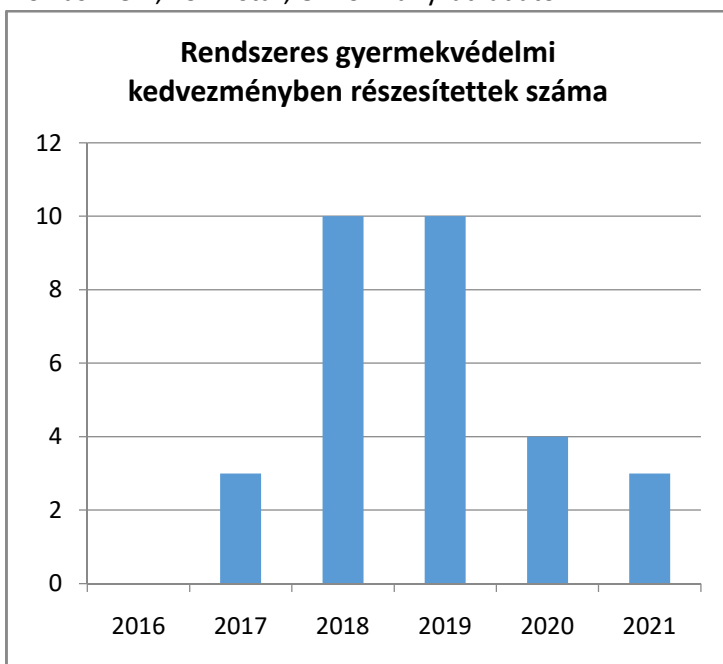

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	3
2018	10
2019	10
2020	4
2021	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

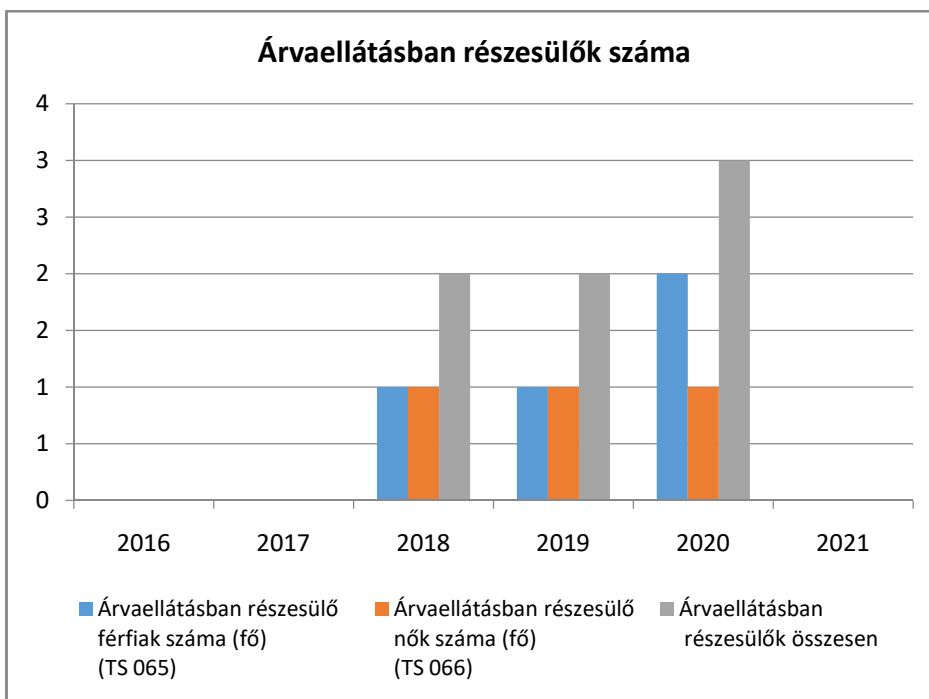
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya csökkenést mutat.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Nemessándorháza Község Önkormányzata önkormányzati rendelet alapján minden évben keretet különít el költségvetésében a községben élő, tanulói, hallgatói jogviszonyban álló gyermeket nevelő szülők anyagi támogatására. A község polgármestere a család anyagi, szociális helyzetét figyelembe véve beiskolázási segélyt állapít meg.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	-
2017	0	0	-
2018	1	1	2
2019	1	1	2
2020	2	1	3
2021	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Sok esetben pedig minőségi éhezéstről beszélhetünk. Ezért nagy jelentőségű az ingyenes és korszerű közétkeztetés. Községünkben nem működik óvoda illetve iskola.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számáról, arányáról sem adat, sem információ nem áll rendelkezésünkre.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számáról, arányáról sem adat, sem információ nem áll rendelkezésünkre.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Amint azt már a korábbi fejezetekben kimutattuk, a városban nincs – a megadott mutatóknak megfelelő – olyan méretű szegregátum (100 fő feletti), amely elemzésünk alapját képezhetné.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Amikor a szülők egy része és a családok nehezebb helyzetbe kerülnek, s a gyerekek is egyre kiszolgáltatottabbá válnak, akkor az iskola feladata és jelentősége az ifjúságvédelem területén is megnő. Egyre több az olyan hátrányos helyzetű gyerekek száma, akik a megélhetési nehézségek, a család hétköznapi gondjai miatt elhanyagoltakká válnak. A nehezedő anyagi körülmények miatt nagymértékben megnőtt a szociális támogatások iránti igény. Ezek a problémák az iskoláinkban is éreztetik hatásukat, mert befolyásolják a gyerekek eredményeit, viselkedését, társaikhoz és a munkához való viszonyukat. Iskoláink többnyire lakótelepi környezetben találhatók. Ezért fontos, hogy az igényeknek megfelelően bekapcsolódjunk abba a társadalmi összefogásba, mely korunk veszélyforrásaival szemben, elsődlegesen a tanulók személyiségének fejlesztésére és a prevencióra helyezi a hangsúlyt. A cél a tanulók személyiségének, életszemléletének olyan irányú fejlesztése, amely képessé teszi őket az ítéletalkotásra és a negatív jelenségek elutasítására.

Hátrányos (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyerekek aránya

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya.

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden kifejtjük a jogszabályok által lehatárolt ellátási területeket, melyek áttekintése és az adott településen való elérésük leírása segíti a 4.3 pontban megadottak elemzését.

A jogszabályok mellett az 1. számú mellékletben elhelyezett adattáblák is segítenek az adott település konkrét helyzetének átlátásában.

Mindezekre építve lehet szövegesen kifejtteni a település azon helyzetét, amelyre a 4.3. fejezet a), b), c), d), e), f), g), h), i), j) pontjaiba sorolt szempontok kérdeznak rá. Természetesen itt is szükséges fókuszba helyezni az esélyegyenlőség szempontjából különösen érintett gyerekcsoportokat.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával

szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet,

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái

- a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
- b) a családi napközi,
- c) a családi gyermekfelügyelet,
- d) a házi gyermekfelügyelet,
- e) az alternatív napközbeni ellátás.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekeitkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkeztést és két további étkeztést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A jogszabály szerint területi védőnői ellátást az egészségügyi főiskolai karon védőnői oklevelet szerzett vagy azzal egyenértékűnek elismert oklevéllel rendelkező védőnő nyújthat.

A védőnő ellátási területe a települési önkormányzat által megállapított védőnői körzetre terjed ki.

A védőnői körzet kialakításánál figyelembe kell venni a település szerkezetét, a lakosság összetételét, egészségi állapotát, szociális helyzetét és az ellátandó gondozottak számát, valamint mindezekre vonatkozóan a szakmai felügyelet véleményét.

A védőnő feladata:

- a nővédelem,
- a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban;
- az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása,
- az óvodában a védőnői feladatok végzése, az oktatási intézményben a tanulók ellátása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
- az oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása;

családgondozás keretében:

- a gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség

megelőzése, felismerése érdekében segítségnyújtás a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához;

- figyelemfelhívás a népegészségügyi szűrővizsgálaton történő megjelenés fontosságára, továbbá tájékoztatás az önkéntesen igénybe vehető ajánlott szűrővizsgálatokról;

- tájékoztatás az állami, civil karitatív családtámogatási formákról és lehetőségekről.

az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában részvétel.

A védőnő feladatát az ellátási területén lakcímmel rendelkező személyekkel kapcsolatosan köteles ellátni. A védőnői tevékenység szakmai felügyeletét a népegészségügyi szakigazgatási szerv vezető védőnője látja el.

A védőnői szolgálatot jellemzően a települési önkormányzatok működtetik, a védőnők közalkalmazottként végzik munkájukat.

A települési önkormányzat által fenntartott körzeti védőnői szolgálat célja - az egészségügyi alapellátás részeként - a családok egészségének megőrzésére, segítségére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának, az egészségtől való elmozdulásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés. A védőnő gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya, illetve 0-16 éves korú gyermek él.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Búcsúszentászlón van háziiorvosunk, gyermek szakorvosi ellátást Zalaegerszegen tudjuk igénybe venni.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok
0–7 éves korúak speciális ellátása Zalaegerszegen történik.
A gyermekorvoson és a védőnőkön keresztül a speciális ellátási igényű gyerekek hozzáférnek az ellátásokhoz.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Közép Zalai Szociális és Gyermekjóléti Központ látja el.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

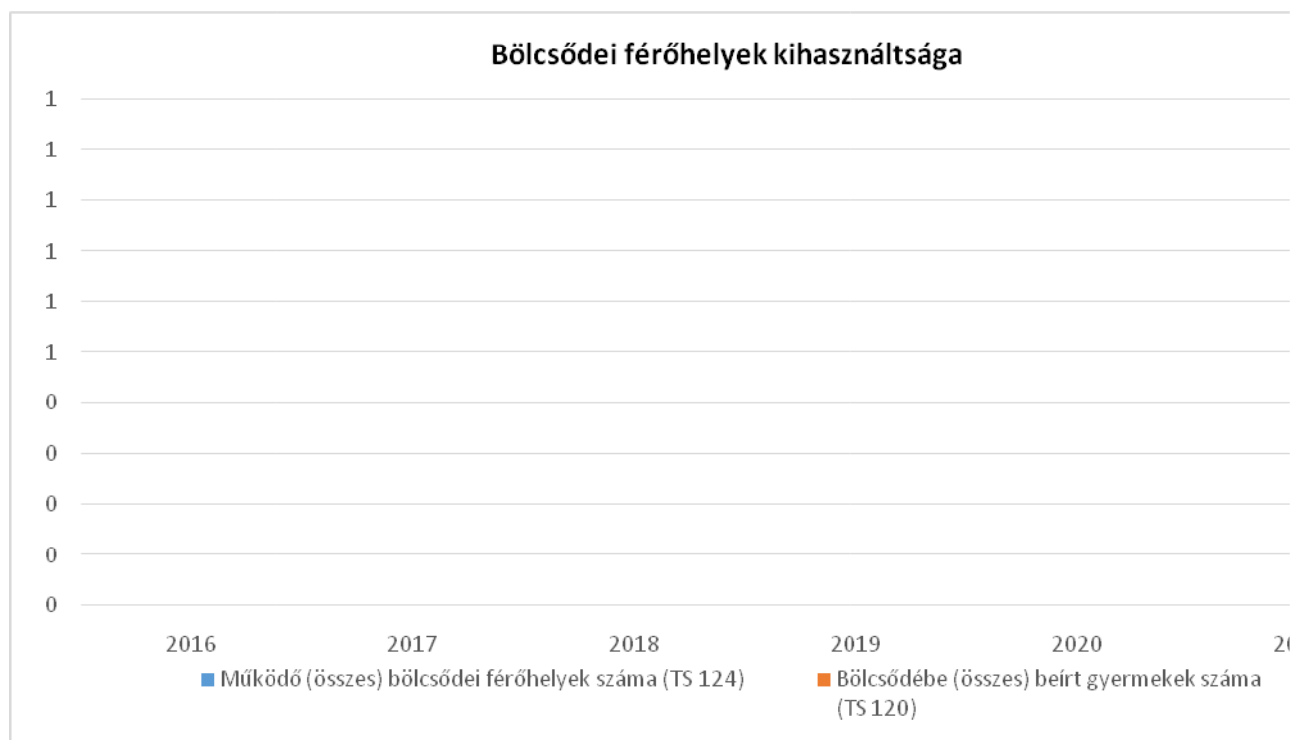
4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön nincsen bölcsőde, legközelebb Zalaegerszegen található.

f) gyermekvédelem;

Közép Zalai Szociális és Gyermekjóléti Központ látja el a védőnő közreműködésével.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Közép Zalai Szociális és Gyermekjóléti Központ szükség szerint pszichológus bevonásával.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Rossz idő esetén nincs a gyerekeknek lehetőségük sportolása. És a szünidő hasznos eltöltése nem megoldott.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Iskolai időszakban a gyermekétkeztetés megoldott.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Településünkön a lakosság összetétele nagyrészt homogén, viszont egyre több német ajkú család költözik a település határára. A rendezvényeken együtt játszanak, szerepelnek a magyar és német gyermekek.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor nincs a településen.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Pozitív diszkrimináció az ellátórendszerek keretein belül van a településen, nagyobb figyelmet fordítanak ezekre a gyermekekre.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: a köznevelési törvény 2013. szeptember 1-én hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definícióta Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-én hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvoda gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettségbeállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek. A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az így módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes Kormányhivatal részére. A Búcsúszentlászlói Napközi Otthonos Óvodában évek óta foglalkoznak sajátos nevelést igénylő gyermekekkel. Fejlesztésüket főállású gyógypedagógus, illetve logopédus végzi az intézményben. Intézményünkben külön helyiségben biztosított az egyéni fejlesztés. Óvodában lehetőséget biztosítanak a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése mellett a beszédhibás gyermekek logopédiai ellátására is.

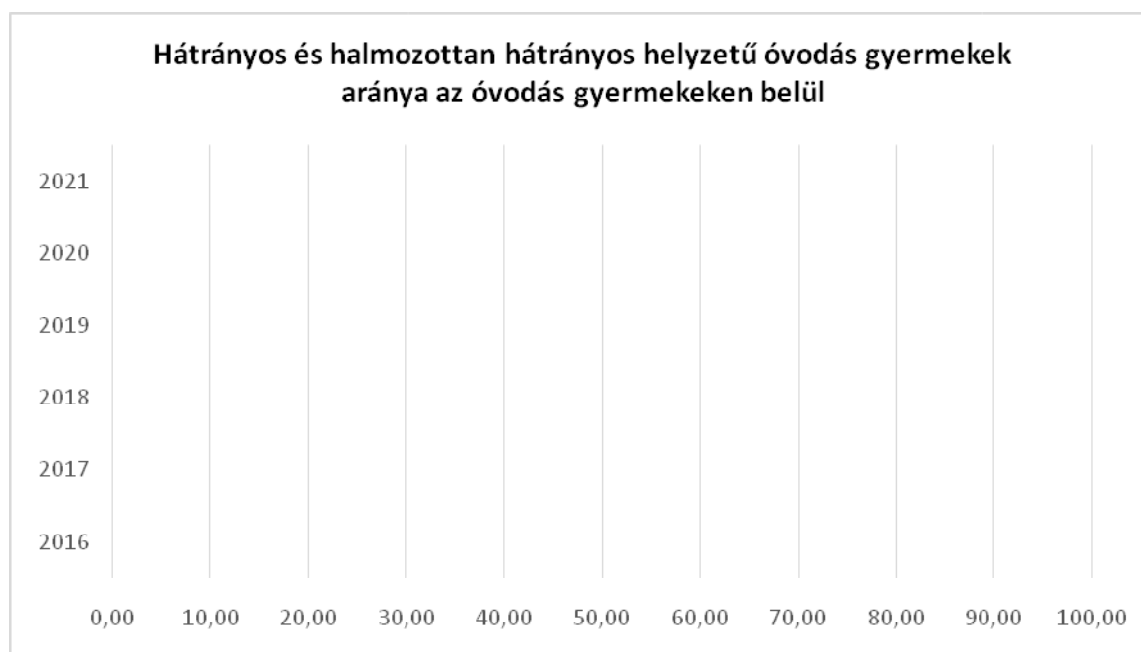
Az óvodában fokozott figyelemmel kísérik a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek szociális problémáit, gyermekvédelmi felelősről rendszeres kapcsolatot

tart a család- és gyermekvédelmi szervekkel, a védőnővel, gyermekorvossal.

A településen HHH gyermek nincs, és HH gyermek sincs, mivel a szülők nem kérelmezték.

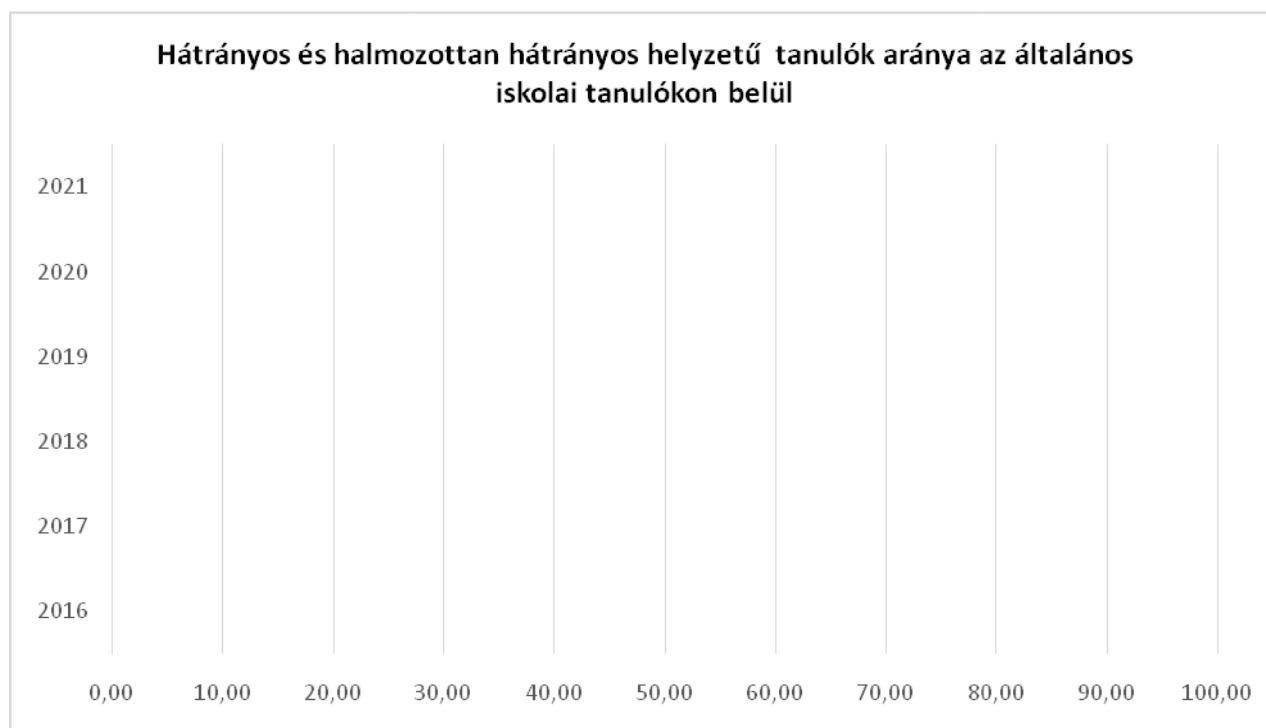
4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	0	0	0,00
2017	0	0	0,00
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	0,00
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

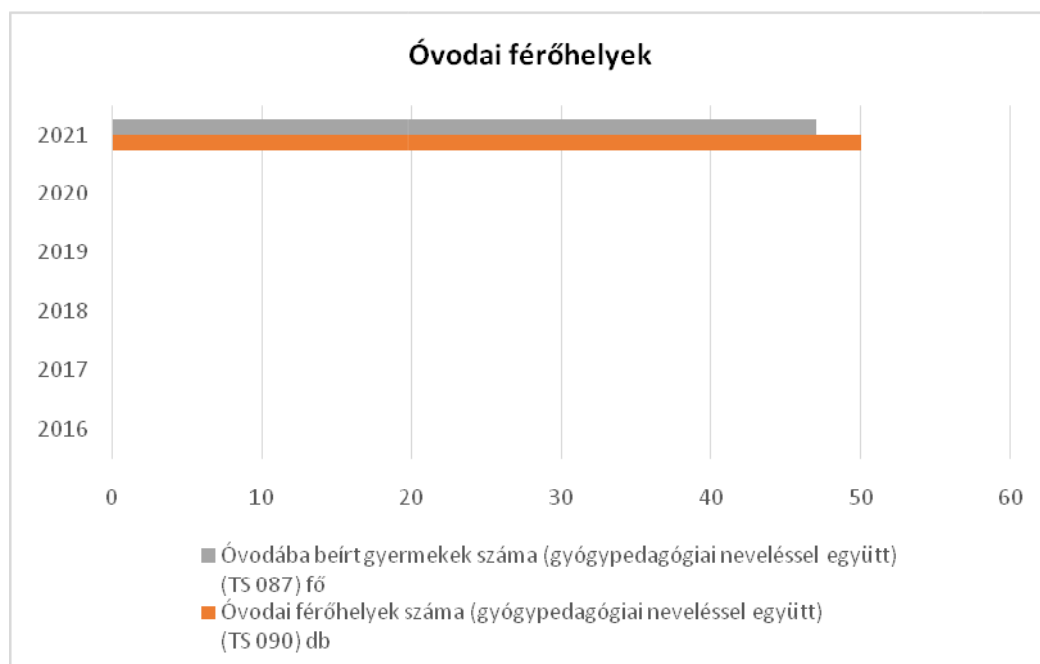
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A segítő munka aktív részesei a fejlesztő pedagógusok, és a logopédusok. Prevenációs céllal, és afeltárt esetek enyhítésére működnek a köznevelési intézményekben a segítő szakemberek: védőnő, fejlesztő pedagógus stb. A gyermekvédelmi felelősök fontos feladatot látnak el a köznevelési intézményekben a veszélyeztető körülmények feltárása, ezek megszüntetése, kialakulásának megelőzése területén. Az oktatási intézmény biztosítja a tanulók, a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók, iskolai ellátását, a tanulási esélyegyenlőséget.

Az óvodai nevelés a Búcsúszentlászlói Napközi Otthonos óvodában történik. Az iskolai oktatásszintén Búcsúszentlászlón érhető el.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?
2017	n.a.	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?
2018	n.a.	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?
2019	n.a.	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?
2020	n.a.	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?	#NÉV?
2021	n.a.	2	50	1	47	0	0	24

Forrás: TelIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	#NÉV?
2017	#NÉV?
2018	#NÉV?
2019	#NÉV?
2020	#NÉV?
2021	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció nincs az intézményekben.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;

Nincs rá adatunk.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.
Pozitív diszkrimináció van az intézményekben nagyobb figyelmet, segítséget kapnak ezek az agyerek.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	#NÉV?
2017	n.a.	n.a.	n.a.	#NÉV?
2018	n.a.	n.a.	n.a.	#NÉV?
2019	n.a.	n.a.	n.a.	#NÉV?
2020	n.a.	n.a.	n.a.	#NÉV?
2021	n.a.	n.a.	n.a.	#NÉV?

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturális színterek működtetése, épületek korszerűbbé tétele, felszerelése berendezésekkel, tárgyi eszközökkel, informatikai eszközökkel. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása kompetenciák fejlesztése érdekében.
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe.	Szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járó további támogatásokról.
Gyermekek iskolán kívüli felügyeletének hiánya	Nyári táborok, programok, szakkörök szervezése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

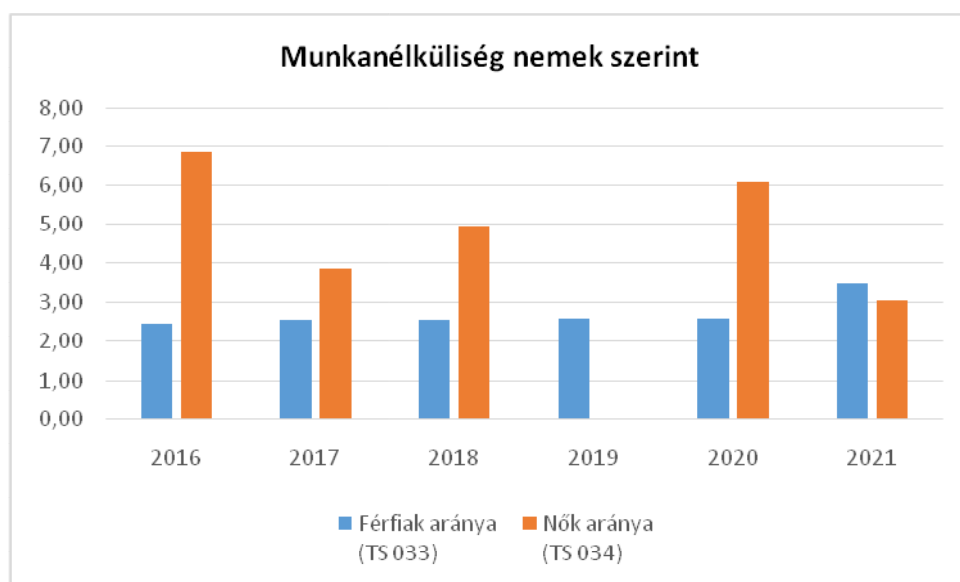
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak:

- 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt;
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt;
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	2,42	6,86	4,64%
2017	2,52	3,85	3,19%
2018	2,54	4,95	3,75%
2019	2,56	0	1,28%
2020	2,56	6,06	4,31%
2021	3,45	3,03	3,24%

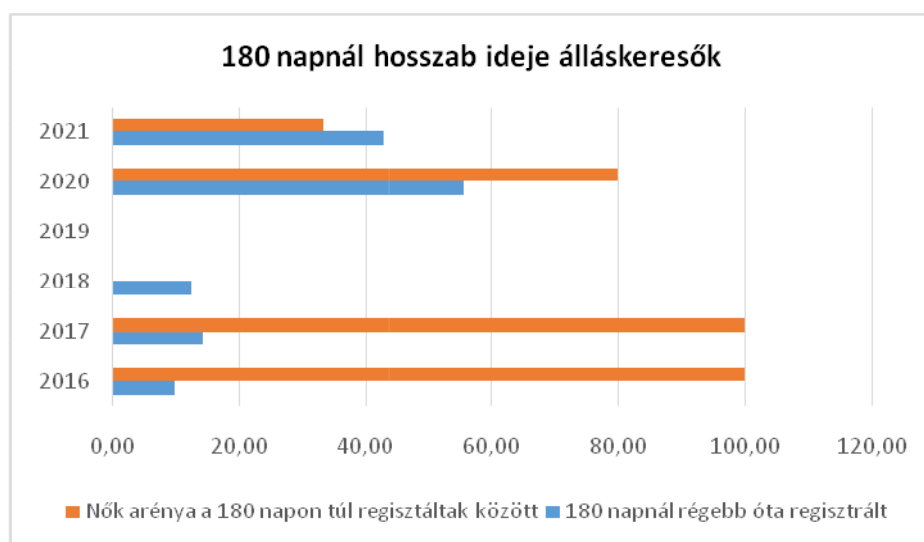
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

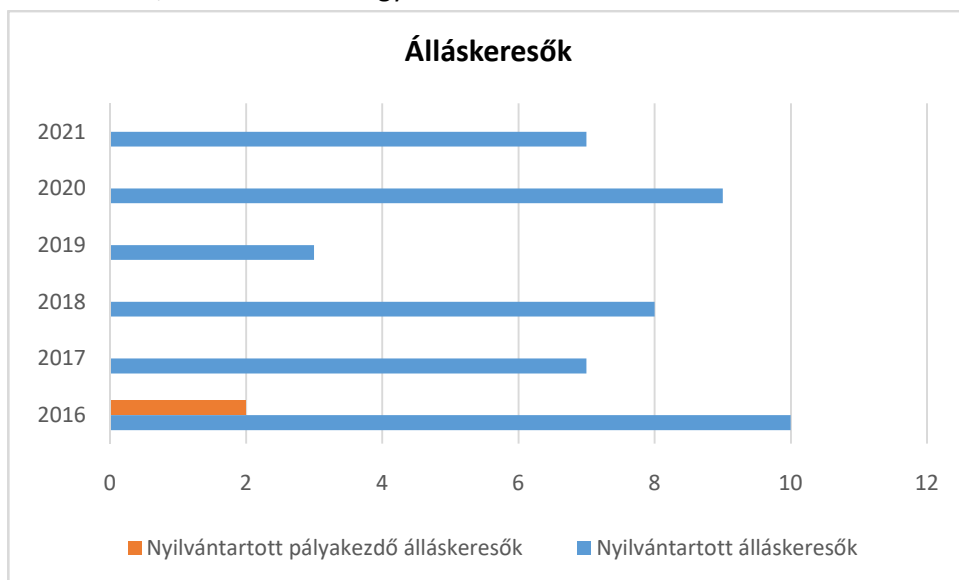
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	10	100
2017	14,29	100
2018	12,5	0
2019	0	n.a.
2020	55,56	80
2021	42,86	33,33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	10	2
2017	7	0
2018	8	0
2019	3	0
2020	9	0
2021	7	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az Önkormányzat mindkét alkalmazottja nő, elmondható, hogy az Önkormányzat sokat tesz azért, hogy csökkentse a településen a női munkanélküliek arányát.

A nők munkaerőpiaci esélyegyenlőségét tekintve a hagyományos nemi szerepeket érintő felfogás következtében a gyermekvállalás, gyermeknevelés a nők életpályáját kedvezőtlenül befolyásolja, szűkíti térben és időben mozgásterüket, mivel hazánkban jelenleg még elsősorban a nők vállalnak nagyobb részt a családi és háztartási teendők ellátásában. E felfogás általánossága folytán a munkáltatók esetenként a férfiakénál korlátozottabb rendelkezésre állásukkal számolnak, olykor a toborzásnál, az előmenetelben is a férfiakat részesítik előnyben.

A nemekhez kötődő sztereotípiák miszerint a nőket tulajdonságaik és motivációik elsődlegesen az otthoni feladatok ellátására predesztinálják, míg a férfiak rendeltetése és célja a családról való anyagi gondoskodás, leginkább a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségét, képességeiknek megfelelő munkahelyi érvényesülését korlátozzák. A sztereotípiák többségében a nőkre vonatkoznak és úgy családi állapotuk (kisgyerekes, gyermektelen, egyedülálló, családostól, gyermeket egyedül nevelő) mind státuszuk (női vezető) alapján megfogalmazódnak és rendszerint a nők hátrányos megkülönböztetését eredményezik. A sztereotípiák hatására a nők megbecsültsége alacsonyabb a munka világában, ezért az otthoni helytállást jobban lehetővé tévő szakmát, munkahelyet és munkaidő-beosztást választanak, alacsonyabb presztízsű munkakörökben

dolgoznak, alacsonyabb munkabérért, kevésbé vállalnak nagyobb leterheltséggel járó, mobilitást igénylő feladatokat, visszafogják karrierelképzeléseiket. A nemekhez kötődő előítéletek tudati beágyazottsága, az aránytalan otthoni munkamegosztás társadalmi tény, az ezeket rögzítő normák Magyarországon különösen elterjedtek, így lényeges tudatosítanunk, hogy nem a munkáltató kizárólagos felelőssége, hogy mindez a munkahelyeken nemekhez igazított elvárásokat, eljárásokat és teljesítményértékelést eredményez.

A nemek közti egyenlőtlenségek mellett a nők és nők, a férfiak és férfiak között is létező egyenlőtlenségek (fogyatékoság, etnikum, életkor, lakóhely, dependens családtag stb.) együttesen hatnak, többszörösen hátrányos helyzetet szülnek.

Karrier vagy család? Leginkább a nőket érinti e választási kényszer. Választaniuk kell a munka, karrier, és a háztartás, a gyermeknevelés gondjai, örömei között. Egyik oldalon a pénzkeresés, a szakmai tudás, az előmenetel áll, a másik oldalon van a család, az otthonteremtés. Nem könnyű összeegyeztetni a munkát és a családot, pedig szinte minden nőnek meg kell birkóznia e feladattal. Valójában nem hogy „nem könnyű” feladat, hanem ez a nők egyik legnagyobb gondja.

Annak, hogy egy nő gyermeket vállal, nem nyűgnek kellene lennie a munkáltatók, a társadalom számára, hanem örömmek. Sok helyen nem szívesen vesznek fel fiatal nőket, mondván, hogy hamarosan szülni fognak, s ezért rosszabb munkaerőnek számítanak. Ugyanígy hátrányban vannak a kisgyermeket nevelő nők is a munkavállalás esetében, a munkáltatók tartanak tőle, hogy a kisgyermekes anyukák sokat hiányoznak. Kétségtelen, hogy az alatt a néhány év, ameddig a nők szülési szabadságon, GYES-en vannak, kiesnek a munkából. Ugyanakkor a munkáltatóknak be kell látniuk, hogy igenis vannak olyan területek, amelyeken a nők sokkal jobban érvényesülnek, mint a férfiak. Például egy kellemes női hang a telefonban, vagy a nők által végzett precíz munka egy-egy feladat során nélkülözhetetlen lehet, nem beszélve a nők érzékenységről, az intuícioról amit a munkába visznek, szintén pótolhatatlan.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Ha van lehetőség, akkor kihasználjuk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Sokkal nehezebb. Start Munkaprogramba való részvétel lehetősége nekik is biztosított.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Ilyenről nincs tudomásunk a térségünkben.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkavállalását nagyban megnehezíti a 0 - 3 éves korú gyermekek intézményesellátásának hiánya, bölcsőde, családi napközi, családi gyermekfelügyelet, házi gyermekfelügyelete településen nem elérhető. Az óvodai ellátás a gyermek 2,5 éves korától vehető igénybe.

A munkaerőpiacról történő kiesés nem csak és nem elsősorban a szaktudás elavulása miatt jelent nagy hátrányt a kisgyerekes nőknek. Fontos probléma lehet a kapcsolati háló gyengülése, ám a szakmai, munkahelyi kapcsolatok ápolása segítheti a visszatérést.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

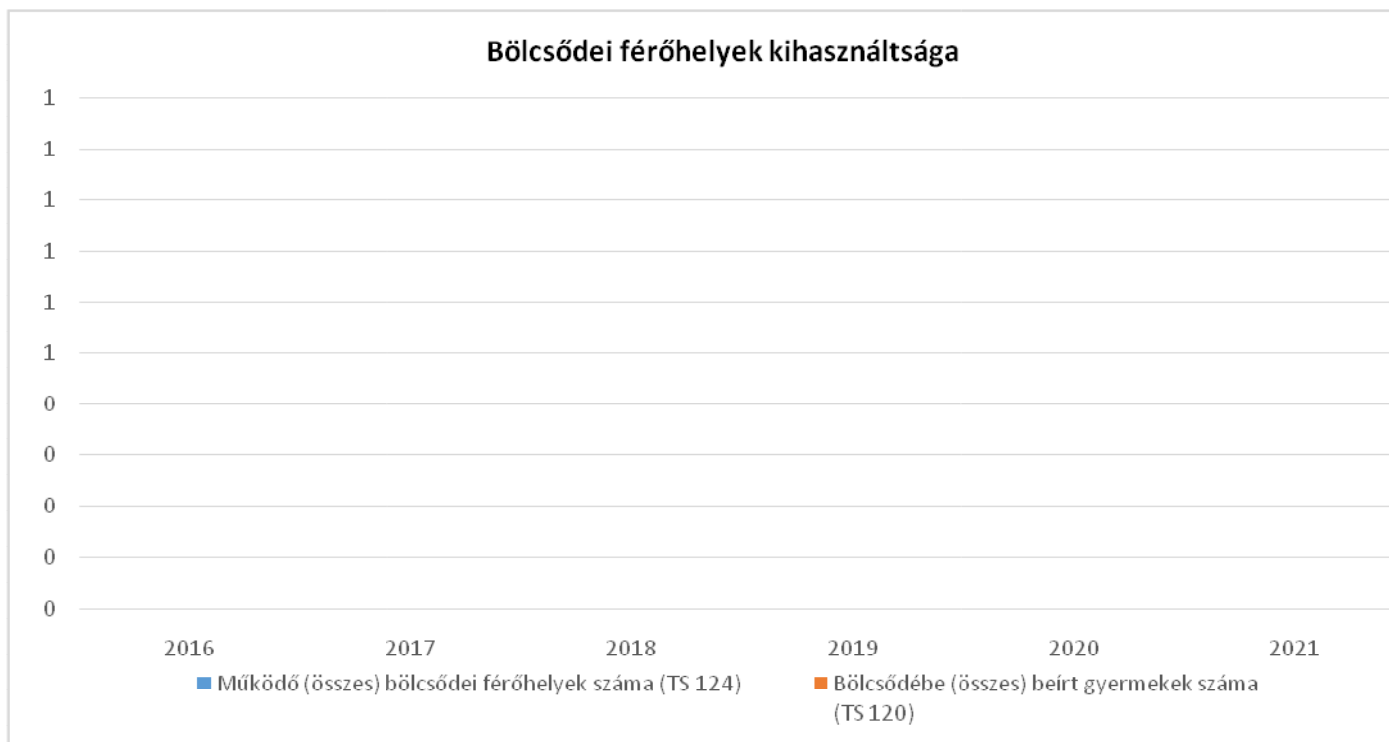
5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Településünkön az anya-és gyermekgondozás területét a búcsúszentlászlói védőnő látja el.

A szülők számára a védőnő beszélgetések, családlátogatások formájában nyújt segítséget, fokozott figyelmet fordítva a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekére. Segítséget nyújt a családi -, szociális juttatások megismerésében, a nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítása az iskolában történik továbbá a védőnők mellett az iskolában Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai is részt vesznek.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Nincs tudomásunk ilyen cselekményről. Általában a családban maradnak, külvilág számára nem derül ki.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Az 1997. évi XXXI. tv. kimondja, hogy „Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és emiatt el kellene választani a gyermeket a szülőjétől.”. Az Anyaoththonok elsődleges feladata a prevenció, a gyermek állami gondozásba vételének megakadályozása. Ha szükséges lenne, Zalaegerszegen található ilyen intézmény.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A településünkön a falu rendezvényeiben kimagasló szerepet töltenek be a falugondnok és aközművelődési szakember álláshelyet is nő tölti be. A községi önkormányzat képviselőtestületében 2 nő foglal helyet.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Munkalehetőség hiánya, folyamatos kapcsolattartás a környező cégekkel, munkaügyi központtal. Az Önkormányzatnál csak női dolgozó van jelenleg.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség, munkába való visszatérés nehézségei.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét. Informatikai hálózat bővítése, internet hozzáférés biztosítása, ehhez infrastruktúrakialakítása, fejlesztése, szolgáltatás bővítése.
A gyermeket egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénységkockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása, gyűjtések szervezése.. Gyermekétkeztetés biztosítása szünidőben, ennek keretében konyha kapacitásbővítés, felújítás.

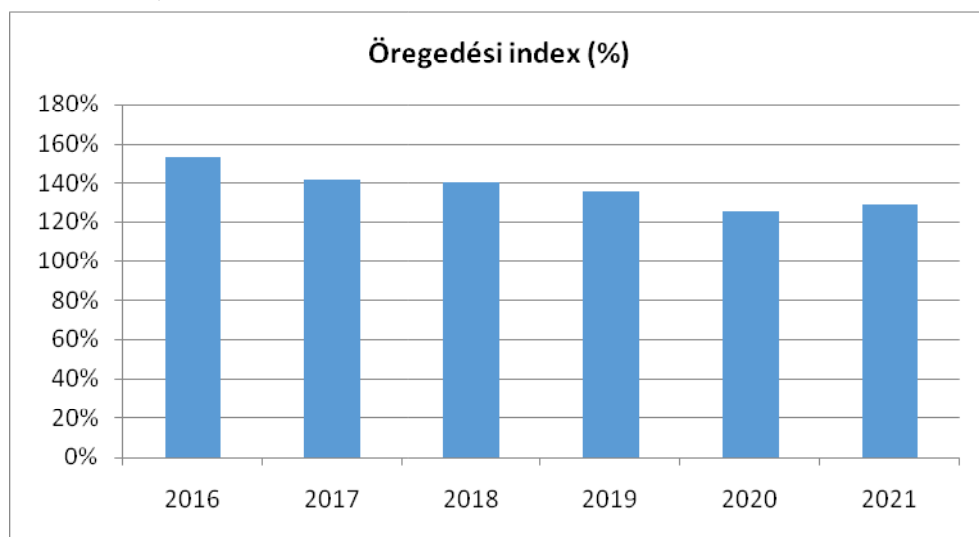
A GYES-ről, GYED-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekeknek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Nyári és szünidei gyermekfelügyelet biztosítása, ehhez intézmények fejlesztése, felújítása. Játsszótér kialakítása, bővítése, szabadidős programok biztosítása a gyermekek részére
A nők egészségügyi szűrővizsgálatokon történő megjelenése.	Egészségügyi szűrővizsgálatok népszerűsítése

6. Az idők helyzet, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	69	45	153,33%
2017	68	48	141,67%
2018	66	47	140,43%
2019	65	48	135,42%
2020	59	47	125,53%
2021	62	48	129,17%

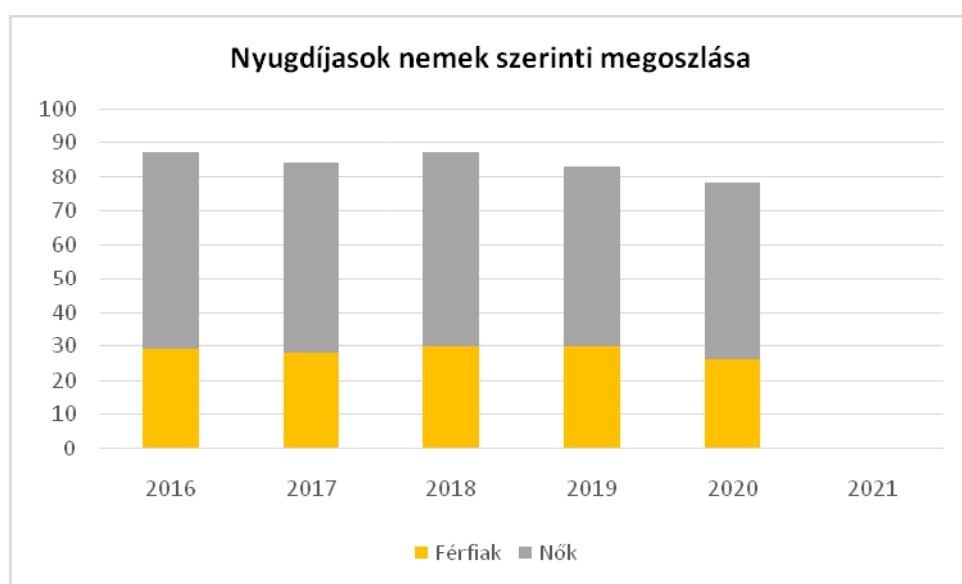
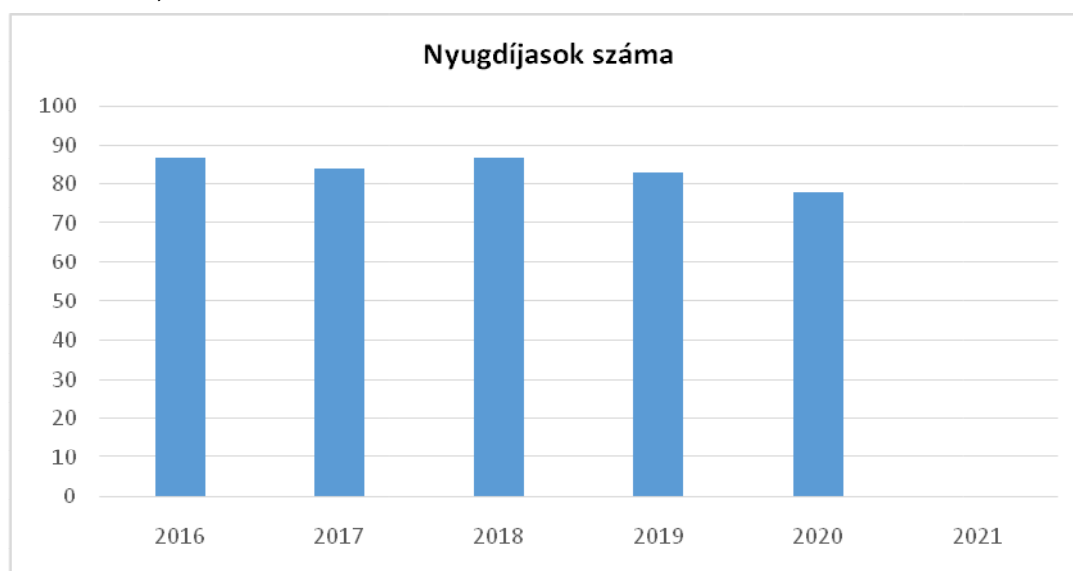
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

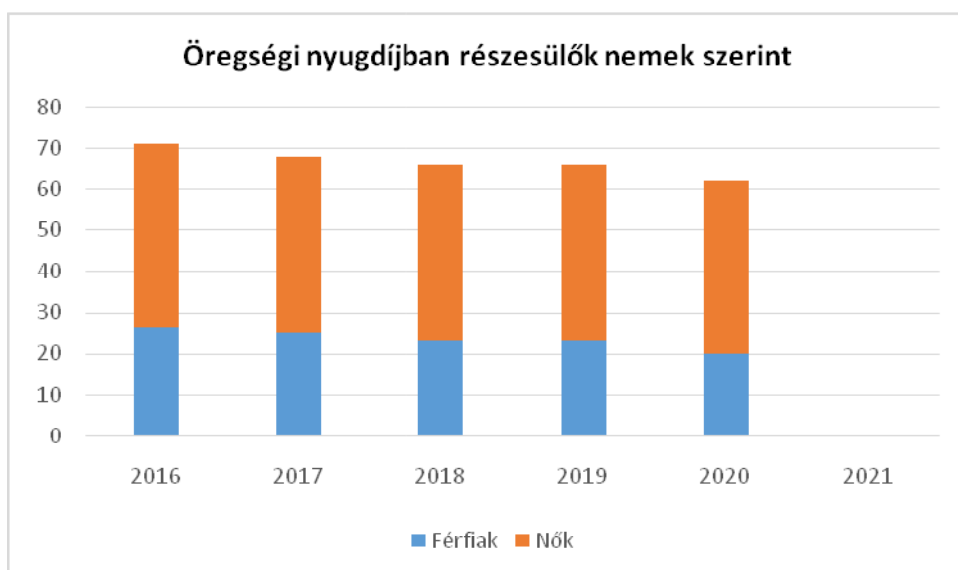
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	29	58	87
2017	28	56	84
2018	30	57	87
2019	30	53	83
2020	26	52	78
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	0	0	26	45	0	3	n.a.
2017	0	0	25	43	0	3	0
2018	0	0	23	43	1	4	0
2019	0	0	23	43	0	2	0
2020	0	0	20	42	0	2	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A községben élő nyugdíjasok továbbfoglalkoztatásáról nincsenek adatainak. A településen élő idősek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk, illetve szűkebb családjuk számára zöldségeket termesztnek, kisállatokat tenyésztnek.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresőök száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	10	7	8	3	9	7
41-45 év (TS 042)	Fő	3	1	1	0	1	0
	%	30,00%	14,29%	12,50%	0,00%	11,11%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	0	1	0	1	3
	%	10,00%	0,00%	12,50%	0,00%	11,11%	42,86%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	0	1	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	11,11%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	0	0	0	1
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	14,29%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	1	0	0	1	1
	%	10,00%	14,29%	0,00%	0,00%	11,11%	14,29%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A szegregáció csökkentéséhez, az esélyegyenlőség növeléséhez hozzájárul, ha az idős ember lehetőséget kap a még meglévő erőforrásai fejlesztéséhez, új erőforrások elsajátításához, felhasználásához. Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét, megőrizve és szinten tartva ezzel szellemi frissességüket, tájékozottságukat, életminőségük javulását, szabadidejük hasznos eltöltését. A sikeres öregedés egyik lehetőségét jelenti a kapcsolatrendszer kiszélesítése, az információ cseréje, felhasználása. Ezáltal fokozható a hasznosság érzése, olyan kapacitások kerülhetnek felszínre, amelyek az idős ember közérzetét, életminőségét javítják. Hangsúlyos szerepe van a modern technika megismertetésének és megszerettetésének. Önkormányzati támogatásra és az oktatási intézmények partneri együttműködésére van szükség, hogy elérhető szolgáltatásokat tudjunk nyújtani számukra.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nincs.

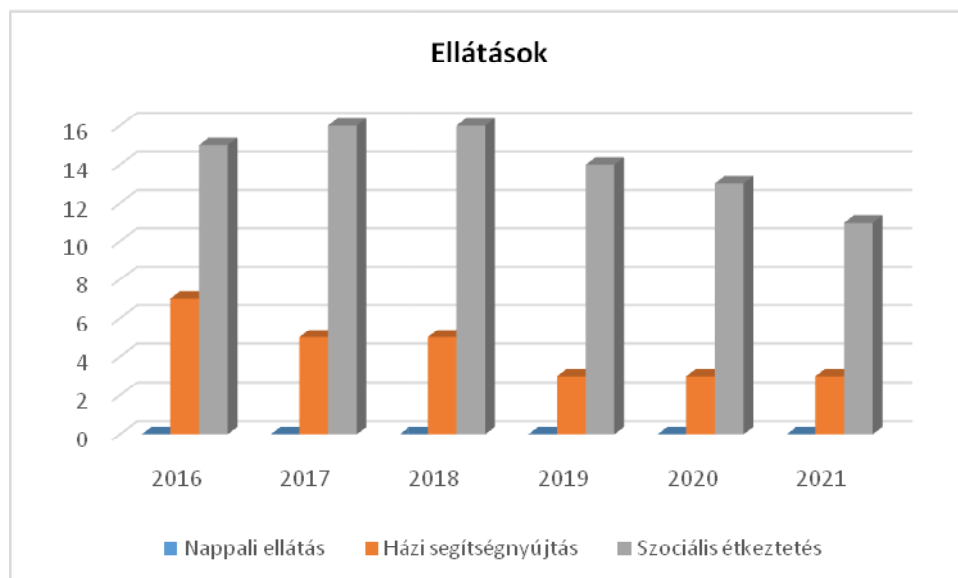
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	69	0	7	15
2017	68	0	5	16
2018	66	0	5	16
2019	65	0	3	14
2020	59	0	3	13
2021	62	0	3	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A falunkban falugondnoki szolgálatot az Önkormányzat saját alkalmazottal, saját autóval látja el. Falugondnok munkaköre:

- Favágás, hólapátolás
- Szociális étkezés házhozszállítása
- Gyógyszerek kiváltása
- Háziorvoshoz való szállítása
- Hivatalos ügyek intézése
- Havonta egyszer nagy bevásárlás

A házi segítségnyújtást a Közép Zalai szociális és gyermekjóléti központ munkatársai látják el.

Házi segítségnyújtó feladata:

Olyan idős embereknek segít akik nehezen részben vagy egyáltalán nem tudják elhagyni otthonukat.

Munkaköre:

- Ház körüli munkák elvégzése pl.: mosás, mosogatás, fabehordás,
 - Személyi higiénia megtartása pl.: hajmosás, fürdetés, körömvágás
 - Szociális ügyek intézése:
- köz gyógy igazolvány igénylése

- Hivatalos ügyek intézése
- Rendszeres kapcsolattartás a hivatalos ügyintézővel
- Mentális támogatás

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Településünk Művelődési Háza működik, és tart fenn, mely színtere a kulturális, és közművelődésrendezvényeknek.

b) idősök informatikai jártassága;

Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét, szinten tartva ezzel szellemi frissességüket, tájékozottságukat, életminőségük javulását, szabadidejük hasznos eltöltését.

d) a generációk közötti programok.

A faluban rendszeresen szervezünk olyan kulturális és közösségépítő rendezvényeket, amelyekre meghívjuk, mind a fiatalabb, mind az idősebb korosztály. Ilyen például a Falunap, az Idősek napja, vagy a karácsonyi ünnepély.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időskorúak körében jelentős a tanulási, művelődési, kulturális, turisztikai ismeretszerzési igény, van affinitásuk a környezet-, a természet védelmére, óvására és ápolására. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az idősekre, évente hagyományosan megrendezi az idősek napját. Az idős ember részt tud venni közös kirándulásokon, műveltségi vetélkedőn.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
A teljesebb életre való törekvés elszigeteltség érzés kizárása	Idősgondozás szélesebb körben való kiterjesztése.
A statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét.	Számítástechnikai képzések indítása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

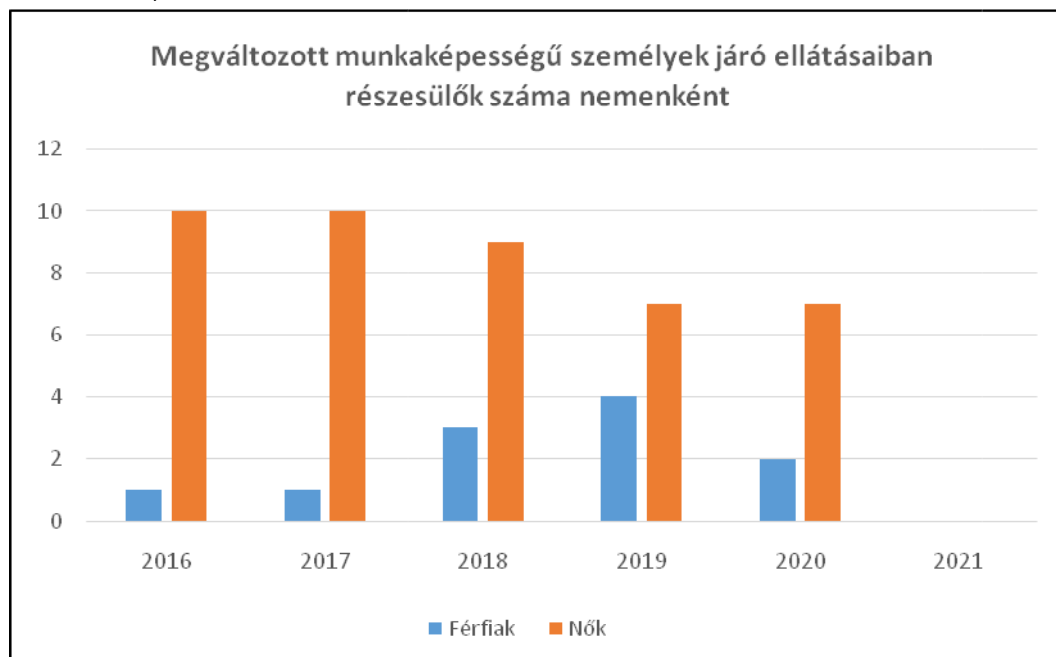
Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszán tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	1	10	11
2017	1	10	11
2018	3	9	12
2019	4	7	11
2020	2	7	9
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élő emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. A fogyatékkal élők életét nagymértékben meghatározza fogyatékoságuk. Létszámukra vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A tartós egészségi problémával, fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatároltak. Általában jövedelmük a minimális összegű járadékból áll, mely nagyon megnehezíti létfenntartásukat. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket. A fogyatékkal élők tekintetében is igen jelentős szerepe van a civil szervezeteknek. A szociális ellátások közül a közlekedési támogatás, illetve az alanyi közgyógyellátás igénybevevői között jelen vannak fogyatékkal élő személyek is.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Településünkön nincsenek munkavállalást segítő lehetőségek.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élő személyek foglalkoztatása területén hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk, információnk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A jogszabályok az alább felsorolt ellátási formákat biztosítják fogyatékkal élő személyek számára:

- **Fogyatékosági támogatás:** A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

- **Rokkantsági járadék:** A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult. Nem akadály a rokkantsági járadék megállapításának, ha az igénylő fogyatékosági támogatásban részesül, illetve, ha az igénylő után családi pótlékot folyósítanak, továbbá az sem, ha a kérelmező munkaviszonyban, egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll. Nem állapítható meg rokkantsági járadék annak, aki térítés nélkül van intézményben elhelyezve.

- **Közlekedési támogatás:** A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

- **Parkolási igazolvány:** Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkön mindenki számára egyformán adott minden közszolgáltatáshoz közösségiközlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetősége.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítettek. Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelve, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelve, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Önkormányzatunk tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése csak részben történt meg, de a közösségi rendezvényeket, azok helyszíneit mindig úgy alakítjuk, hogy azokat mindenki igénybe tudja venni. Az Önkormányzat akadálymentesített, mely otthont ad a hivatalon túl, az orvosi rendelőnek is. Gondot jelent még a temetőben való közlekedés a fogyatékkal élők számára, annak terepviszonyai miatt. Községünkben jelentősebb munkavállalót foglalkoztató vállalkozás a Delforg Kft.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A tömegközlekedési eszközök akadálymentesítésére vonatkozóan az önkormányzatnak semmilyen ráhatása nincsen. Községünkben járda nagyon kevés van, de ahol kiépített, azok nagyrésze nem alkalmas arra, hogy mozgáskorlátozottak vagy babakocsit toló szülők használják. Az úttest szélessége és a kialakult beépítettség nem teszi lehetővé a járda megszélesítését.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Községünkben nincs ilyen jellegű helyi szolgáltatás.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Szociális ellátásuk során önkormányzatunk falugondnoka illetve a Közép-Zalai Szociális és Gyermekjóléti Központ családsegítője és szociális gondozónője kellő figyelmet fordítanak a fogyatékból adódó egyéni szükségletekre, törekednek arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációt, társadalmi beilleszkedést, továbbá, ne erősítse a betegségtudatot.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Településünkön nincsenek fogyatékkal élők, ezért nincsenek ebből fakadó társadalmi problémák.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Településünkön nincsenek fogyatékkal élők, ezért nincsenek ebből fakadó társadalmi problémák.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családnak kapcsolatteremtésre, önsegítő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése (db), olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti. Érdekérvényesítő fórumok szervezése, érdekvédelmi szervezetekkel való kapcsolat kiépítése
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei,	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs

az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os	akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.
Mozgáskorlátozottak és a babakocsit toló szülők közlekedési nehézségei: járdák illetve a középületek nem akadálymentesítettek.	Önkormányzati járdák szélesítése, akadálymentesítése, középületek akadálymentesítése.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen a bel-és külterületi utak állapota nem megfelelő.	A bel- és külterületi utak minőségének javítása.
A településen élő népesség számára nem biztosítottak teljes körűen a szűrővizsgálatok.	Betegségek megelőzése, szűrővizsgálatok helyielvégzésének évenkénti megszervezése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Önkormányzatunk kötelező és önként vállalt feladatainak ellátása során számít és épít is a civil szervezetek közreműködésére. A közfeladat ellátás civil szervezetekkel való együttműködés útján történő megvalósulását erősíti, hogy néhány jelentős, az önkormányzatok feladatait meghatározó törvény kifejezetten ajánlja a szerződéses feladatellátást.

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Községünkben bejegyzett civil szervezet nincs.

- b) helyiönkormányzati, nemzeti önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.) alapján a települési önkormányzatoknak, így Nemessándorháza Község Önkormányzatának a közfeladat ellátásában korábban betöltött szerepe is átalakult. Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonjuk a szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Önkormányzatunk segíti és támogatja őket. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek. Részt vesznek pályázatainkon, a nagy felújításokat is anyagilag támogatjuk (világítás, külső homlokzat felújítás, bútorkészítés, stb.). A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az

időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A szociális és gyermekjóléti ellátásban a Közép-Zalai Szociális és Gyermekjóléti Központ (8761 Pacsa, Kisfaludy S. út 2.) működik közre.

Az alábbi feladatokat látják el:

- a házi segítségnyújtást és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást
- a családsegítést,
- a gyermekjóléti szolgáltatást

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nem működik nemzetiségi önkormányzat.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Településünkön nem működnek civil szervezetek.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem jellemző, adattal nem rendelkezünk.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Adatgyűjtés folyamán, mely kiterjedt az önkormányzat intézményei, vezetői, képviselői felé megfogalmazódtak a településen élők problémái, esélyegyenlőség biztosítása kapcsán felszínre kerülő akadályok. Az adatgyűjtés kiterjedt a helyi dokumentumokra. Példák, esetek tanulmányozása is megtörtént.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A szervezeteknek és a lakosság számára is elérhetővé válik az elfogadott, a honlapon közzétett esélyegyenlőségi program. A határidőket figyelembe véve, az intézkedések eredményeiről nyílt bizottsági és képviselő-testületi üléseken történik beszámolás és ilyen módon biztosított lesz a megvalósítás ellenőrzése is.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összeglése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi és környékbeli foglalkoztatási lehetőségek felkutatása. 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek részére megfelelő munkaerő-piaci képzések szervezése.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése. Ösztöndíj alapítása a munkavállalás megkönnyítése érdekében – vállalkozóvá válás ösztönzése.
	A polgárok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak.	Az egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is,, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti
Gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódóveszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturális színterek működtetése, épületek korszerűbbé tétele, felszerelése berendezésekkel, tárgyi eszközökkel, informatikai eszközökkel. A hátrányos

		helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása kompetenciák fejlesztése érdekében.
	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a kérelmezők számának emelkedése ellenére még kevesen veszik igénybe.	Szülők tájékoztatása a kedvezménnyel járótovábbi támogatásokról.
	Gyermekek iskolán kívüli felügyeletének hiánya	Nyári táborok, programok, szakkörök szervezése.
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
	A teljesebb életre való törekvés elszigeteltség érzés kizárása	Idősgondozás szélesebb körben való kiterjesztése.
	A statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
	Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
	Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét.	Számítástechnikai képzések indítása.
Nők	A tartós munkanélküliség, munkába való visszatérés nehézségei.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét. Informatikai hálózat bővítése, internet hozzáférés biztosítása, ehhez infrastruktúra kialakítása, fejlesztése,

		szolgáltatás bővítése.
	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénységkockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása, gyűjtések szervezése.. Gyermekétkeztetés biztosítása szünidőben, ennek keretében konyha kapacitásbővítés, felújítás.
	A GYES-ről, GYED-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekeknek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Nyári és szüniidei gyermekfelügyelet biztosítása, ehhez intézmények fejlesztése, felújítása. Játsszótér kialakítása, bővítése, szabadidős programok biztosítása a gyermekek részére
	A nők egészségügyi szűrővizsgálatokon történő megjelenése.	Egészségügyi szűrővizsgálatok népszerűsítése
Fogyatékkal élők	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőnek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszegítő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése (db), olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti. Érdekérvényesítő fórumok szervezése, érdekvédelmi szervezetekkel való kapcsolat kiépítése
	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
	Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.
	Mozgáskorlátozottak és a babakocsit toló szülők közlekedési nehézségei: járdák illetve a középületek nem akadálymentesítettek.	Önkormányzati járdák szélesítése, akadálymentesítése, középületek akadálymentesítése.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A településen a bel-és külterületi utak állapota nem megfelelő.	A bel- és külterületi utak minőségének javítása.
	A településen élő népesség számára nem biztosítottak teljes körűen a szűrővizsgálatok.	Betegségek megelőzése, szűrővizsgálatok helyi elvégzésének évenkénti megszervezése.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák részére olyan lehetőségeket biztosítsunk, melyek segítségével fejlődhetnek életkörülményeik, terveket, célokat tűzhetnek ki maguk elé, motiválhatjuk őket egy olyan életstílus kialakítására, mely családjuk és a jövő nemzedék részére egy biztosabb jövőkép kialakítását teszi lehetővé.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők részére olyan lehetőségeket biztosítsunk, melyek segítségével fejlődhetnek életkörülményeik, terveket, célokat tűzhetnek ki maguk elé, motiválhatjuk őket egy olyan életstílus kialakítására, mely családjuk és a jövő nemzedék részére egy biztosabb jövőkép kialakítását teszi lehetővé.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek oktatási-nevelési, szabadidős programjainak színes megszervezését, a higiéniai, egészségügyi alapokra való odafigyelés fontosságának hirdetését.

Célunk az „elkallódás” megelőzése.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök egészségügyi állapotára, az elmagányosodáskiküszöbölésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a biztonság és a védelem fennállását. A foglalkoztatásterén célunk az esélyegyenlőség és a családbarát munkahelyek felkutatása, illetve kialakítására való törekvés.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők, egészségkárosodottak, mozgáskorlátozottak lehetőségeinek biztosítására. Célunk fejlesztő foglalkozások indítása, a 100 %-os akadálymentesítés.

Az intézkedési területek részletes kifejtése*(intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)*

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Közösségi tér kialakítása pályázati támogatásból	Épület felújításával közösségi tér épület felújításával közösségi tér kialakítása, kiállítások, szabadidős programok szervezése	Önkormányzati program településfejlesztési Terv TAK	Gazdasági program	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Önkormányzati és épület felújításával közösségi tér kialakítása, szabadidős programok, kiállítások szervezése.	polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve	2. rendezvény, 250 fő befogadására alkalmas közösségi tér kialakítása	1 fő közművelődési szakember alkalmazása Önkormányzat épület biztosítása, Pályázati forrás, Önkormányzat saját erő	HEP lejártaig, 2023-ig	nem releváns
2	Közművek kiépítése	Hiányzó közszolgáltatások, közművek kiépítése.	Szolgáltatási igények felmérésével és azok bővülésével lakossági elégedettség növekszik. Kivitelezési és engedélyezési tervek beszerzése.	Gazdasági program	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Magas a zártkeri ingatlanokban élők aránya, ezáltal a közszolgáltatásokhoz hozzáférés biztosítás indokolt.	polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve	A település lakosságának 80 %-a igénybe tudja venni a részéről, közszolgáltatásokat.	Terület az Önkormányzat biztosítása az Önkormányzat tudja venni a részéről, Pályázati forrás, Önkormányzati saját erő	HEP lejártaig, 2023-ig	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Munkanélküliek vállalkozóvá válásnak elősegítése	Munkanélküliség csökkentése érdekében vállalkozóvá válás elősegítése	A munkanélküliség csökkentése érdekében a vállalkozóvá válás elősegítő tréningek, előadások szervezése	Gazdasági program	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	A munkanélküliség csökkentése érdekében a vállalkozóvá válás elősegítő tréningek, előadások szervezése	polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve	Munkanélküliség 20 %-kal csökken	1 fő mentor alkalmazása Épület biztosítása az Önkormányzat részéről, Pályázati forrásból, Vállalkozók támogatása, Önkormányzat saját erő	HEP lejártaig, 2023-ig	nem releváns
2	8 általános	A tartós	Munkanélküliség a	Gazdasági	Nők és Férfiak	Munkanélküliség a	polgármester, munkaügyi	2023. 12. 31.	Tartós	Épület és	HEP lejártaig,	nem releváns

	iskolai végzettséggel rendelkezők részére munkaerő-piaci képzések szervezése	munkanélküliség a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők esetében számottevő	a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők között számottevő. Megfelelő képzéssel a célcsoportok munkaerő-piaci elhelyezkedései várhatóan javulnak.	program	Társadalmi Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők között számottevő. Megfelelő képzéssel a célcsoportok munkaerő-piaci elhelyezkedései várhatóan javulnak.	központ	(vasárnap)	munkanélküliség 20 %-kal történő csökkenése	eszközök biztosítása az Önkormányzat részéről. Pályázati forrás, Önkormányzat saját erő	2023-ig	
3	Tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásban történő bevonás lehetőségéről	A munkanélküliség és elhelyezkedési gondok, magas munkanélküliek és jogosult ellátásokra már nem jogosult munkanélküliek száma.	Nem regisztrált vagy már nem jogosult munkanélküliek tájékoztatása. Tartós munkanélküliek arányának csökkentése.	Gazdasági program, Szociális koncepció	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Nem regisztrált vagy már nem jogosult munkanélküliek tájékoztatása. Közfoglalkoztatás bővítése. Tartós munkanélküliek arányának csökkentése.	polgármester, Munkaügyi Központ	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve	Tartós munkanélküliség az Önkormányzat részéről, Pályázati támogatás, Önkormányzat saját erő	Foglalkoztatás az Önkormányzat részéről, Pályázati támogatás, Önkormányzat saját erő	HEP lejártaig, 2023-ig	nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Játszótér kialakítása	A gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása kell a szabadidő érdekében megfelelő korszerű, a mai követelményeinek megfelelő játszótér feltételeket. Játszótér támogatásból kialakításával a gyermekek esélyegyenlősége biztosítható	A gyermekek számára biztosítani kell a szabadidő eltöltéséhez szükséges feltételeket. Játszótér kialakításával a gyermekek esélyegyenlősége biztosítható	Gazdasági program Településfejlesztési Terv	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A gyermekek számára biztosítani kell a szabadidő eltöltéséhez szükséges feltételeket. Játszótér kialakításával a gyermekek esélyegyenlősége biztosítható	polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve	Az 0-6 éves korosztály 25 %-a tudja venni az új játszótérteret	Terület biztosítása az önkormányzat részéről 1 fő közművelődés-szervező alkalmazása	Pályázati támogatásból Önkormányzat saját erő	nem releváns
---	-----------------------	---	--	---	--	--	--------------	------------------------------------	--	---	---	--------------

III. A nők esélyegyenlősége

1	Képzések szervezése	A nők elhelyezkedés növelés érdekében képzések szervezésével	Gazdasági képzések szervezésével javul a nők elhelyezkedési esélye	Gazdasági program	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Megfelelő képzések szervezésével a nők elhelyezkedési esélyei nőnek	polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Munkanélküliség 20 %-kal történő csökkenése	Épület és eszközök biztosítása az Önkormányzat részéről, Pályázati támogatás, Önkormányzat saját erő, Vállalkozók támogatása	HEP lejártaig, 2023-ig	nem releváns
2	Nők egészségi	Helyzetükből	Programokon	Egészségügyi	Nők és Férfiak	Programokon	polgármester, védőnő	2023. 12. 31.	Nők 20 %-a vesz	Falugondnok	HEP lejártaig,	nem releváns

	állapotának javítása	fakadóan nehezen jutnak hozzá a megfelelő egészségügyi ellátásokhoz	történet résztvevők egészségi állapota javul, szűrővizsgálatokon nagyobb arányban vesznek részt	konceptió	Társadalmi Egyenlőséget Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	történet résztvevők egészségi állapota javul, szűrővizsgálatokon nagyobb arányban vesznek részt		(vasárnap) Elvégezve	részt a szervezett szűrővizsgálatokon	közreműködés biztosítása az Önkormányzat részéről, Pályázati forrás, Önkormányzat saját erő	2023-ig	
--	----------------------	---	---	-----------	---	---	--	----------------------	---------------------------------------	---	---------	--

IV. Az idők esélyegyenlősége

1	"Kattanj Rám"	Kommunikációs szakadék leküzdése	Hagyományok ápolására programok szervezése. Közösségi szakember foglalkoztatása pályázati támogatásból. Számítógépes ismeretek szerzése.	Gazdasági program	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Hagyományok ápolására programok szervezése. Közösségi szakember foglalkoztatása pályázati támogatásból. Számítógépes ismeretek szerzése	polgármester, közművelődés-szervező, falugondnok	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve	2 db rendezvény szervezése 1 fő közművelődés-szervező foglalkoztatása	Terem és épület biztosítása az Önkormányzat részéről, Vállalkozók támogatása, Pályázati forrás, Önkormányzat saját erő	HEP lejártáig, 2023-ig	nem releváns
2	Járdák, utak akadálymentesítése	Az idők esélyegyenlőségének növelése avel település járdáinak és útjainak megvalósításához szükséges tervek és vel	Járdák, és utak akadálymentesítése avel idők közlekedése javul. A útjainak megvalósításához szükséges tervek és engedélyek beszerzése	Gazdasági program	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió, Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Járdák, és utak akadálymentesítése avel idők közlekedése javul. A megvalósításhoz szükséges tervek és engedélyek beszerzése	polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Az idők 50 %-ának közlekedési esélye javul.	Terület biztosítása az Önkormányzat részéről, Pályázati forrás, Önkormányzat saját erő	HEP lejártáig, 2023-ig	nem releváns
3	Tájékoztatás, figyelemfelhívás a demenciára	Az időkobb generációnál gyakori betegség demencia, amely gyakran kellemetlenséget okoz mind az abban szenvedőknek, mind a (kórházi kezelés, hozzátartozóiknak.	A lakosság edukálása a problémák felismerésében, és ezzel kapcsolatos protokollok megismerésében a (kórházi kezelés, gondosság alá helyezés, demenciából fakadó veszélyforrások ismerete)	Gazdasági program	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Előadás szervezése a témában.	polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Az előadáson résztvevő 15 fő.	Önkormányzati önértékelési pályázati forrás	HEP lejártáig, 2023-ig	nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Előítéletek csökkentése közösségi programokkal	A fogyatékkal élőkkel szembeni előítéletek csökkentése	Közösségi programok szervezésével csökken a	Gazdasági program	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Közösségi programok szervezésével csökken a	polgármester, közművelődés-szervező	2023. 12. 31. (vasárnap)	2 db rendezvény szervezése 1 fő közművelődés-szervező	Terem és épület biztosítása az Önkormányzat	HEP lejártáig, 2023-ig	nem releváns
---	--	--	---	-------------------	---	---	-------------------------------------	--------------------------	---	---	------------------------	--------------

		érdekében közösségi programok szervezése	fogyatékkal élőkkel szembeni elő ítélet.			fogyatékkal élőkkel szembeni elő ítélet.				alkalmazása	részéről, Vállalkozók támogatása, Pályázati forrás, Önkormányzat saját erő		
2	Fogyatékos személyek közlekedési feltételeinek javítása	A szakszolgáltatásokh oz történő eljutás nehézségeket okoz	Egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása	Egészségügyi konceptió	Országos Fogyatékoságü gyi Program (2015-2025)	Település közterületeinek, épületeinek, járdáinak, útjainak akadálymentesítése	polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	31. A fogyatékosok 20 %-a veszi igénybe az egészségügyi szolgáltatást	Épület és terület biztosítása az Önkormányzat részéről Falugondnok Önkormányzat részéről történő alkalmazása	Pályázati támogatás az Önkormányzat saját erő		nem releváns
3	Akadálymentes játszótér kialakítása	A fogyatékos személyek esélyegyenlőségéne k biztosítása érdekében megfelelő játszótér kialakítása pályázati támogatásból	A fogyatékos személyek közösségi életének biztosítása érdekében fontos az igényeiknek megfelelő játszótér kialakítása	Gazdasági program	Országos Fogyatékoságü gyi Program (2015-2025)	A fogyatékos személyek közösségi életének biztosítása érdekében fontos az igényeiknek megfelelő játszótér kialakítása	polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap) Elvégezve	31. A 0-6 éves fogyatékos korosztály 15 %-a számára biztosítható az igényeiknek megfelelő játszótér	Terület biztosítása az Önkormányzat részéről	Pályázati forrás az Önkormányzat saját erő		nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akciótervezetést évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

AHEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálatsorán** kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Nemessándorháza község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Nemessándorháza község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 111/2018. (XII.17.) számú határozatával elfogadta.

Nemessándorháza, 2018. december 17.

Antal Sándorné
Antal Sándorné
polgármester

Jegyzőkönyvi kivonat Nemessándorháza Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2018.december hó 17. napján tartott testületi ülésének jegyzőkönyvéből:

111/2018. (XII.17.) önkormányzati határozat:

Nemessándorháza Község Önkormányzat Képviselő-testülete
Nemessándorháza Község Önkormányzat 2018-2023 időszakra vonatkozó
Helyi Esélyegyenlőségi Programját a mellékletben foglalt adattartalommal
jóváhagyta.

K.m.f.

Antal Sándorné sk.

polgármester

Szalai Mónika sk.

kirendeltség-vezető

A kiadmány hiteles!

Nemessándorháza, 2019. február 20.

Szalai Mónika

kirendeltség-vezető

Nemessándorháza Község Önkormányzata Polgármesterének

108/2020. (XII.29.) határozata

Nemessándorháza Község Önkormányzatának 2018.-2023. időszakra vonatkozó

Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának elfogadása

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében, veszélyhelyzet idejére biztosított feladat- és hatáskörömben eljárva az alábbi határozatot hozom:

Nemessándorháza Község Önkormányzatának 2018.-2023. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzését változtatások nélkül, a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervét, e határozat mellékletét képező módosításoknak megfelelően elfogadom.

Nemessándorháza, 2020. december 29.

Antal Sándor

Antal Sándor
polgármester

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Nemessándorháza község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Nemessándorháza község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 124/2022. (XI. 29.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

2022. november 29.

Antal Sándorné
Antal Sándorné
polgármester

**Jegyzőkönyvi kivonat Nemessándorháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2022. november 29. napján tartott nyilvános testületi üléséről**

124/2022. (XI. 29.) önkormányzati határozat

Nemessándorháza Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program 2022. évi felülvizsgálatát elfogadja.

K.m.f.

Antal Sándorné sk.
polgármester

Salamonné Fiszter Ágnes sk.
kirendeltség vezető

A kiadmány hiteles!

Nemessándorháza, 2022. november 29.

Salamonné
Salamonné Fiszter Ágnes
kirendeltség vezető

